

Po pošti prejemaj:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " —
četrt " 6 " 50
mesec " 2 " 20

V upravnštvu prejemaj:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " —
četrt " 5 " —
mesec " 1 " 70

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate
sprejema upravnštvu v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Stev. 67.

V Ljubljani, v soboto 22. marca 1902.

Letnik XXX.

Celje! — Zmagal!

Bila je dolga, težka borba. Težka ne zaradi stvari same na sebi — saj kaj je bolj samo ob sebi umevnega, kakor da naj vsak narod ima svoje šole, kakor plačuje tudi svoje davke! — a težka po nešteti intrighah, po grdih spletkah, s katerimi so hoteli veleizdajski vsenemci našemu narodu vzeti skromne paralelke v Celju.

Vendar za zdaj jim je izpodletelo in celjeke slovenske paralelke ostanejo.

Za enkrat je pravica zmagala. A komaj, komaj! Za las se je šlo!

Ta zmaga nam dajaj upanje za prihodnost!

Le vedno iz nova krepko naprej!

Državni zbor.

Dunaj, 21. marca.

Celje.

Svoj čas sem poročal, kar morem danes z vso sigurnostjo potrditi, da je nemško-slovenska nižja gimnazija v Celju le kompenzacija nemškemu šovinizmu v češko-nemški spravi. One nemške stranke namreč, ki nočejo na večne čase odložiti pogajanj o češko-nemški spravi, skušajo vsaj na videz za svojo dvomljivo spravljenost nasproti celhom kompenzacijo v narodnem oziru. Ker pa češki poslanci ne odnehajo ne za las in Poljaki raje uzemó, nego dadó, zato naj bi Slovenci plačali napojnino za nemške volivce. In kaj je bliže, ko slovensko-nemška gimnazija v Celju, ki že pet let visi v zraku! Ali ni to skrajna krutost, da mora ravno slovenski narod, ki je v največji nevarnosti mej dvema mliniskima kamnom, v ustavni državi navzlic vsem zakonom o ravnopravnosti in vsem puhlim frazom o državljanski svobodi in rastoči kulturi žrtvovati to mrvice, ki si jo je priboril po daljšem boju? In naravnost frivolna je trditev, da hoče plemeniti nemški rod Slovincem kot odškodnino dati v Mariboru celó čisto slovensko nižjo gimnazijo. Dve muhi hočejo ubiti z enim udarcem, ker slovenska javnost

sama ne zahteva čisto slovenske gimnazije, ki bi bila v Mariboru brez dvoma postavljena na pesek, ki ga more odplaviti vsaka politična povodenj. Slovenci bi prišli z dežja pod kap, in zato poslanci ne gredo v past. Kakor češki poslanci vladi in nemškimi strankam niso prikrivali, da isti dan razbijejo parlament, ko jim črtajo iz proračuna troške za češko tehniko v Brnu, tako je dolžnost slovenskih poslancev, da v celjskem vprašanju ne odnehajo niti za las. Ni krivda Slovencev, ako je obstanek celjske nižje gimnazije postal predmet prepira in sile. Vsa politika je sicer iz samih kompromisov, a v tem slučaju je nemogoč vsak kompromis, ker Nemci zahtevajo sramotno ponižanje slovenskega rodu. To in nič drugega ne namerava predlog, naj se nižja gimnazija v Celju opusti.

Ta predlog v obliki Stürgkhove resolucije je v proračunskem odseku obveljal s tremi glasovi večine. V zbornici utegne danes dobiti najmanj 20 glasov večine, ker bodo za-nj glasovali vsi levičarji z Italijani ter večina katoliške ljudske stranke, in se soc. demokratje, ki so glasovali za češko tehniko, odstranijo; na desnici pa je odsotnih okoli 10 poslancev.

Vendar pa še celjska nižja gimnazija ni pokopana. V odseku so sicer vsi trije zastopniki katoliške ljudske stranke, dr. Kethrein, dr. pl. Fuchs in baron Morsey, glasovali za Stürgkhov predlog, a vest jih je le pekla, in sklenili so včeraj, da predlagajo dostavek k resoluciji. Ta dostavek pravi, da sme vlada nižjo gimnazijo premestiti iz Celja le v sporazumu z zastopniki obeh narodnostij.

Ako ta dostavek obvelja, — in upanje imamo, ker bode za nj glasovala vsa desnica — potem je Stürgkhova resolucija brez pomena. Zato je bilo od poslanca dr. Tavčarja jako neprevidno in nepolitično, da je sinoči v svojem govoru z loparjem mahnil tudi po članih katoliškega središča. Mi ne smemo pozabiti, da so člani katol. središča trdi Nemci in da večinoma ne poznajo vseh

naših razmer in teženj. Ta stranka pa je bila vedno najzvestejša zaveznica slovanskih poslancev v bivši desnici, a zadnji čas jej posebno na Tirolskem in Stajerskem nemški nacionalci in krščanski socialci izpodkopajo tla. Naravno je torej, da so možje postali boječi in previdni. Mi tega sicer ne odobrujemo, a s političnega stališča smatramo to taktiko kot naravno. Zato pa obsojamo take napade, ki izvirajo le iz sovraštva do »klerikalizma« in morejo le škoditi obče slovenskim težnjam in koristim. Najmanj pa bi to pričakovali od moža, ki bi se zvezal tudi z dr. Pommerjem, ko bi mogel preprediti skofove zavode na Kranjskem.

Ker so časnikarji izvohali, da hoče opat Treuinfels predlagati označeni dostavek k Stürgkhovi resoluciji, nastal je v nemškem taboru velik vihar. Napeli so vse sile in vsa sredstva, da oplaše Treuinfelsa in njegove tovariše.

»N. Fr. Pr.« celo preti, da taktika nemških katolikov ne ostane brez političnih posledic. Na Stajerskem in Solnograškem so namreč letos nove volitve za deželni zbor in pri tej priliki bodo nemški nacionalci zopet konservativce parvali z »izdajcami nemškega rodu in imena«.

Italijanski poslanci so sploh čudni možje. Ponujali so Slovincem svoje glasove za celjsko gimnazijo, ako ti glasujejo za Rizzijev predlog, da se hrvaška gimnazija iz Pazina premesti — menda na Učko. Ker so Slovenci ta predlog a limine odbili, hočejo glasovati proti Slovincem in iščejo pri Nemcih pomoči proti Hrvatom.

Danes bode torej velevažna seja z raznimi glasovanji. Neki nemški krogi so sicer poskusili glasovanje odložiti na prvo sejo po praznikih v nadi, da zmagaajo, kakor l. 1897, ko je bilo odsotnih več galiških, dalmatinskih in eden slovenski poslanec. Zastopniki jugoslovanskih poslancev pa se min. predsedniku in predsedniku zbornice zapretili z resno obstrukcijo, ako se danes glasovanje odloži. Ali bi bile potrebne te zmede, ogorčenost in potrata časa, ko bi

neiški poslanci imeli več srca in duha pravičnosti!

Sedaj ob 1. uri, ko sem zapisal te vrstice, je položaj v zbornici zopet drugačen. Vsled raznih vplivov in pretenj se je levičarjem posrečilo, da je Treuinfels s svojim dostavkom danes mej sejo v svojem klubu ostal v manjšini. Ker pa je tovarišem zapretel, da na svojo odgovornost v zbornici predlog ponovi, je bila nevarnost, da se klub razruši. Vsled tega je klub prepustil članom prosto glasovanje. To pa je bil zopet Treuinfelsu povod, da je opustil svoj predlog. Pač pa je Treuinfels danes v svojem govoru naglašal potrebo sprave mej narodi v Avstriji.

Ta sprava pa je mogoča, da se tudi slovanski narodom dovolijo potrebni učni zavodi. Zato pa Stürgkhova resolucija ni umestna, ker utegne le poostriiti narodno nasprotje mej Slovenci in Nemci. Govornik izjavi, da hoče glasovati proti resoluciji.

V tem slučaju je bila nevarnost, da bi bila Stürgkhova resolucija brezpogojno vsprejeta. Odločil se je rumunski poslanec baron Wassilko, da si osvoji Treuinfelsov dostavek, in ga je mej sejo tudi izročil predsedniku grofu Vettru. A pozneje je podpredsednik Kaiser hotel predlog zavrniti, češ da ni bil pravočasno vložen. Wassilko se menda ni hotel prepirati in je predlog umaknil.

Nato je bil rusinski poslanec vitez Wassilko pripravljen nasvetovati že ope-tovano označeni dostavek. S tem pa zopet Poljaki niso bili zadovoljni, da bi namreč bili vezani na sporazumljenje z Rusini. Ker slovenskih poslancev nobeden že načelno ni mogel ni smel tega dostavka nasvetovati, zato je v zadnjem trenutku dr. Hruban, član našega »slovenskega središča«, prevzel to nalogo, dasi vsaj moravski češki poslanci niso bili zadovoljni, ker bi slučajno bili navezani na milost svojih nemških sodeželanov. Toda v tem slučaju ne gre za nov šolski zavod, temveč za obstanek že obstoječega.

Mejtem je bil v zbornici tolik šum, da

LISTEK.

Nad in pod črto.

Gospod urednik!

Zelo ponosna sem bila na to, da nisem klerikalka ali morda član krščanske ženske zveze, ko sem brala v četrtek uvodni članek »Slov. Naroda«. Torej tako sodite klerikalci o ženi! Naravnost škandalozno! In članku moram verjeti, kajti zajema iz dobrega, neizkaljenega vira, namreč iz nekoga spisa sedaj oženjenega eksjezuvita Hoensbroecha, moža torej, kateri je dejansko pokazal, da čista ženo.

»Narod« moža strašno hvali, pravi, da nikoli ne piše sovražno, marveč da je nasprotnik »izrodkov ultramontanizma«. Kakor je iz dejanj tega moža videti, mu je ultramontanizem isto, kar katolicizem, ker je zapustil katoliško vero in postal protestant. Ako torej »Slov. Narod« pritrjuje nasprotovanju tega bivšega jezuvita »izrodkom ultramontanizma«, potem ne vem, kaj naj mislim, kedar list pravi — kar dela večkrat — da sta on in njegova stranka prijatelja katoličanstva. Najbrže ljubi katoličanstvo tako, da bi je kar požrl.

To je bil prvi dvom, ki mi je mučil

dušo, ko sem brala v četrtek »Slovenski Narod«.

Toda kmalu se mi je pomiril duh in veselje nad tem, da nisem klerikalka, me je zopet prevzelo. Torej tako le sodijo katoličani, papeži, škofje, duhovni, cerkveni očetje in to papež odobruje! Žena ima torej manj razumnosti od moža! To-le me je najbolj zbudilo! Dandanes, ko ženske dosegamo profese, doktorat, inženerske naslove itd., dandanes pride na dan tak izrek klerikalcev! To mora napolniti ženske s srdom proti klerikalcem. In pa »hudičeve smeti« nas imenujejo ti cerkveni pisatelji! Pravijo, da smo »nezveste, umazane, vredne okov«! »Duševno slabotne« smo baje in »nestalne«. »Polne« smo »lažnjivosti in zapeljujemo moške«, »zelo pretkano« znamo menda »premotiti moške«. »Pohajamo«, tako pravijo po trditvi tega bivšega jezuvita cerkveni pisatelja, »lepo oblečene, s poravnanimi lasmi, da ugonabljam«.

Tako le grdo o nas pišejo cerkveni pisatelji, in najhuje je, da so, kakor pravi »Slov. Narod«, »absolvirani po rimskem papežu«. Pomislite! In potlej zaupije »Slov. Narod« iz globočine svoje liberalne duše: Bodi luč!!! Trije klicaji!

Toda, žal, pri meni ni bilo luči. Pač pa sem padla precej v temo dvoma. Ako se

»Slov. Narod« hoče poučiti o katoliških pisateljih, zakaj pa ne gre k njim samim, zakaj gre k možu, kateri je že pokazal, da je katoličanstvu nasproten. Potem bi tudi lahko navajal n. pr. Luthrove izreke o papežu, kot dokaze proti božji ustanovitvi papeštva, češ, ker je Luther tako rekel, je resnično. Toda tu se oglasi »Sl. Narod« ter pravi: »Hoensbroech zna dobro latinski.« Tudi Luther je znal. Ako pa kdo trdi, da je Luther imel s svojimi dejanji in besedami prav, potem ni več katoličan. Ako berem kje tako posamezne stavke, iz celote iztrgane, kot dokaze, spominjam se vsakokrat znane trditve, da samo sveto pismo pravi, »ni Boga«. Seveda, toda pristavlja: »Brezbožnež pravi v svojem srcu, ni Boga.«

To je bil drugi dvom. Ali še enkrat sem pogledala tiste izreke cerkvenih pisateljev o ženi in duh se mi je pomiril, ker neizrečeno sem bila zopet vesela, da nisem klerikalka.

Tu pa sem zagledala listek iste številke »Slov. Naroda«, ki razpravlja o »ženski duši«. Moje oči preskočile so črto, ki loči politični del od listka in brala sem

Gosp. urednik! Gotovo ste brali že dokaj popisov tistih nekam robotih običajev, ki jih imajo mornarji, kadar se pelje ladja čez ravniki ali, kakor pravijo mornarji, čez

črto. Ena poglavitnih navad je, da z mrzlo vodo polijejo vsakega, kdor se prvič pelje čez ravniki. Tako nekako se je zgodilo meni, ko sem preskočila črto četrtekove številke »Slov. Naroda«.

Le poslušajte!

»Kdor trezno opazuje razvijajočo se devico, ne uide mu, da se poleg telesnih oblik, v tem času razvije tudi kaj značilno poželenje po lepoti, katera dobi svoj zunanji izraz v lepotičenju, negovanju telesa in polti, veselju do zlata in lesketujočih se draguljev, do svile in baržuna, živih barv! . . . Čemu vse to? ali res samo radi tega, da bi se vrstnice jezile, da bi vzbujala zavist njim nasproti, in če je to, zakaj potem? . . . Čemu pa bo lepota ženske ženski nasproti? Brezdomno velja torej to vse — (in če se tega krasni spol zaveda ali ne, to namreč prav nič ne spremeni na tem povsodi javljajočem se dejstvu) — brezdomno velja torej vse to lepotičenje, vse to zakrivanje lastnih napak in povečanje od narave podanih lepot samo moškemu spolu — kajti tukaj nastane dvojna konkurenca: prvič obrniti pozornost najboljšega moža med ostalimi moškimi na-se in to zopet med vsemi svoje vrste. Seveda so poleg telesne lepote tudi druga, skro nič manj mogočna vabila in orožja moškemu svetu in svojim vrstnicam

ni bilo mogoče razumeti poročevalca grofa Stürgkha, ki je koncem razprave dokazoval »dobrohotnost« nemških strank za slovanske, osobito slovenske kulturne težnje.

Glasovanje se je vršilo mej največjim nemirrom. In čudno, najbolj so klicali »mir!« oni, ki so sami delali največji nemir.

Prvo glasovanje po imenih je bilo o predlogu posl. Bergerja, naj se črtajo iz proračuna vse postavke za slov. gimnazijo v Celju, češko v Opavi in poljsko v Tešinu. Zbornica je z 239 glasovi proti 144 odklonila ta predlog. Z desnice so glasovali ustavoverni veleposestniki, soc.-dem., od katoliškega središča Blockl, Dürkheim, dr. pl. Fuchs, Hagenhofer, dr. Kathrein, Schachinger, dr. Schlegel, Schweiger, Trafoier, Trapp, Treuinfels, Unterladstätter in Wagner. Drugi člani katol. središča so se odtegnili glasovanju. Italijanski poslanci so pri tem glasovanju glasovali z levico.

Drugo glasovanje po imenih, ki se je končalo ob 5. uri, je bilo o Stürgkhovi resoluciji, h kateri je dr. Hruban predlagal dostavek. Predsednik grof Vetter menda že sam sebe ni razumel, ker je opetovano narobe ponavljal predloge. Dr. Gross je zahteval, naj se ob enem glasuje o resoluciji s Hrubanovim dostavkom. Dr. Rizzi je pred glasovanjem rotil predsednika in vabil nemške stranke, naj se ob enem glasuje tudi o predlogu, da se hrvaška gimnazija premesti iz Pazina. Dr. Stransky in dr. Kramar ugovarjata, da bi bilo logično glasovati ob enem tudi o dostavku, ker ta odpade, ako resolucija ne obvelja. Za slučaj pa, ko bi Stürgkhova resolucija obveljala, predlaga posl. Pogačnik o Hrubanovem dostavku glasovanje po imenih.

Do zadnjega trenutka ni bilo gotovo, kako hočejo italijanski poslanci glasovati glede Celja. Ker pa so videli, da ne prodra s svojim predlogom glede pazinske gimnazije, odločili so se v zadnjem hipu, da glasujejo proti Stürgkhovi resoluciji. In ti glasovi so bržčas odločili, ker zbornica je z 203 glasovi proti 170 odklonila Stürgkhovo resolucijo. Z nami so glasovali vsi Italijani, Poljaki, Čehi, Rumuni, Rusini, od katol. središča Dürkheim, Trapp, Treuinfels; odstranili so se soc. demokrate, nekateri ustavoverni veleposestniki, in več članov katol. središča. Za resolucijo so izmed kat. središča glasovali poleg dr. Kathreina le štirje štajerski in dva solnograška poslanci, to pa zato, ker imajo letos nove deželnozborske volitve.

Ko je predsednik naznanil izid glasovanja, nastal je huren krik v zbornici. Na desnici je večina burno ploskala, levicariji, osobito vsenemški poslanci, pa so kričali in bili ob mize, da ni bilo mogoče razumeti besede. Ministri zapuste dvorano, predsednik grof Vetter pa pobaše svoje stvari in hiti skozi vrata. Današnji dan se je torej

nasproti v rabi — in pričeni pri najnedolžnejši intrigi (!!) pa tja do bogate dote toliko in toliko tisočakov (!!) — vse sodi v to strujo, vse nadomešča pomanjkljave na boljši ali slabši, sposobnejši ali manj pripravnejši način ...

In potem: »A poglejte razne žene, katere so bile kot dekleta cvetoče, zabavne, prikupljive, sveže, o katerih se je celo govorilo, da so dovtipne in duhovite, kako pogosto propadejo v malo letih zakonskega življenja, Nemec pravi: »sie versimpeln«. Od vse nekdajne dražesti in prikupljivosti ni več sluha ni duha; zanemarjajo se popolnoma v kretanju in obleki; njihov okus postaja trivialen, vlačijo se kot sence krog ognjišča in zibelje, dolgočasne so kot deževni dan v jeseni ...

Tega pa ni pisal morda kak klerikalec n. pr. papež, škof, cerkven oče itd., marveč to je tiskano kot listek v »Slov. Narodu«. Nad črto čez klerikalce zavajljati, češ, kaj vse pišejo o ženi, pod črto pa potem priobčevati listek o »ženski duši«, to je nevarno!

In zopet se je dvom, tretji, najhujši dvom polastil moje duše, ali morda ni »Sl. Narodu« vse dobro, da le udriha po »klerikalcih«, srd ga prevzema tako, da nad črto ne ve, kaj pod črto dela. Ali morda ne?

Pozdravlja Vas sedaj še več vesela liberala.

sredno končal za desnico in Slovence, ki so morali državni, oziroma vladni proračun braniti proti levici, ki je vladna stranka.

Iz razprave le kratko dostavim, da je sinoči posl. dr. Tavčar s svojega »naprednega« stališča na raznju vrtel vse klerikalce. Nabodel je seveda v prvi vrsti kranjsko duhovščino, presvetlega knezoškofa in eminencijo kardinala v Gorici. Komu je hotel ustrediti temi napadi, ki spominjajo na roman »4000«, tega ne vemo, slovenskemu narodu gotovo ni koristil. Ako gospod dr. Tavčar sedaj tega tudi ne veruje, moremo mu postreči z nebrojem imen v istini naprednih poslancev, ki pa tukaj pred nemško javnostjo ne razobešajo svojih »izgubljenih idealov«. Sicer ima vsakdo popolno prostost, da izraža svojega prepričanja istinita čustva, toda istina je tudi, da vse ob svojem času in na pravem mestu. Saj je v dež. zboru kranjskem prilike dovolj. Da g. dr. Tavčar s svojim govorom ni tega dosegel, kar je morda nameraval, je dokaz tudi to, da mu je od jugoslovanskih poslancev javno čestital edini dr. Ferjančič.

Ko bi bil g. dr. Tavčar govoril samo odstavek svojega govora o Celju, imi bi mu bili hvaležni.

Danes je dr. Pommer skoraj tri ure reševal Celje iz slovenske povodnji, katera je seveda samo v nemški domišljavosti.

Zbornica ima bodočo sejo šele 8. aprila.

Reformatorji.

»Slov. Narod« zadnje dni reformira katol. cerkev. Za pomagače je poklical Ehrharda, Wahrunda in predvčerajšnjim še nemškega grofa Hoensbroecha. »V boj zoper klerikalizem!« tako kliče »Nar.« »Naš boj je plemenit! Kar smo mi vedno trdili, to so začeli sedaj spoznavati odlični katoličani sami. Z nami je prelat Ehrhard, prvi teolog Avstrije; z nami je verni in zvesti katoličan Wahrmund; z nami je tudi znameniti eksjezuit Hoensbroech. Naprej z nami vsi v plemeniti boj zoper klerikalizem!«

Čudna družba — Ehrhard, Wahrmund, Hoensbroech pa Malovrh! Ubogi Ehrhard, kako si ti zašel v to čedno družbo? Tebi in tvoji najnovejši knjigi smo sicer marsikaj prerekali, ampak da te bomo ugledali kdaj v tovaršiji Hoensbroecha in Malovrha, to se nam ni sanjalo, tebi pač tudi ne! Vsa »Narodova« gonja je obrnjena zoper avtoriteto katol. cerkve. Ehrhard pa prav posebej poudarja, da preko cerkvene avtoritete noče nobene reforme. »Napačno je«, tako pravi Ehrhard, »napačno in krivo je, spravljati praktične zadeve cerkvene avtoritete pred javnost; javnost le prenašlo sodi in je »neodgovorna«; zato so poklicane cerkvene sinode itd.« Dá, Ehrhard celo pravi o cerkveni avtoriteti: »Avtoriteta cerkve tvori vrata do polnega umevanja krščanstva!« Ehrhard ljubi katoliško cerkev kot mater narodov, njih vere in vse njih civilizacije. Ehrhard razvija nekatere nazore, s katerimi se ni mogoče sprijazniti, nazore, ki bi doledno razviti privedli v katol. liberalizem, ampak z umazanim, podlim, brezverskim liberalizmom »Slov. Naroda« Ehrhard nima ničesar opraviti! Čudna usoda vseh, ki se le od daleč približajo liberalizmu! Človek se skoraj spomni pregovora: Niso se še prav doteknili liberalnih otrobi, in že jih hočejo svinje požreti!

No, Wahrmund a »Narodu« privoščimo. Mož si sicer gotovo ne bo štel v posebno čast, da se je Malovrh meni nič tebi nič kar pobratil z njim, toda prav mu je, kriv je sam. Mož, ki pravi, da bo katoliška cerkev poginila, mož, ki je pozabil tiste večne podedonosne besede: »non praevalere bunt! vse infernalne sile ne bodo zmagale cerkve!« tak mož zasluži, da ga je »Narod« zapisal v svoje liste kot vernega, zvestega katoličana! Komur »Nar.« tako pravi, ta mora biti že daleč daleč od katol. cerkve. Na Slovenskem na primer ne poznamo moža, ki bi mu »Narod« dal tako častni naslov, če izvezamo Tavčarja. Tavčar je seveda še vedno zvest sin katol. cerkve. Oh, kajpada, kdo pa, če ne on, veliki reformator katoličanstva!

Prav veseli nas pa, da je »Narod« poklical na pomoč Hoensbroecha! Ta pa ta! Če nihče ni reformiral cerkve, ta jo bo — »znameniti, učeni, temeljiti, kritični eksjezuit Hoensbroech«! Čestitamo »Narodu« za to pridobitev! To je namreč tisti Hoensbroech, ki je bil nekaj časa jezuit (znano nam je tudi zakaj!), a je potem uskočil, pogazil redovniške obljube, apostaziral, obabil se z neko judinjo ali luteranko ter naravno skuša opravičiti svojo obabljenost apostazijo s tem, da je počel bljuvati zoper katoliško cerkev psovke in klevete. Pa kritičen da je Hoensbroech? Seveda, če je vse kritično, kar služi »Narodu«, potem je Hoensbroech velekritičen. Ampak ko bi Malovrh malo poznal nemško literaturo zadnjih let, bi mu bila znana neka sloveča literarna pravda, ki jo je izvojeval s Hoensbroechom dr. Cardauns. Ta mož je dokazal nemškemu grofu, da je njegov pamflet lažniv nagrabek ponarejenih, pokvarjenih, falzificiranih citatov; da so »viri«, ki figurirajo v knjigi, prepisani; da — — — Toda kaj naštevamo kritične vrline Hoensbroehove iz Cardaunsove spričbe! Cardauns najbrž ni Malovrhov prijatelj, on najbrž celo ni »veren in zvest katoličan«! Prav res, ugnani smo! Čakajte no, kaj pa pravi o Hoensbroechovi knjigi »prvi teolog Avstrije«, Malovrhov tovariš Ehrhard? »Das hässliche Buch des Exjesuiten Hoensbroech!« — Kaj? das hässliche Buch? ta znamenita, kritična, temeljita, po samih virih spisana knjiga Hoensbroehova grda ostudna knjiga? Pojdi, pojdi, ti Ehrhard, ti nisi Malovrhov zvest prijatelj, če tako pišeš! Ti si se le hlinil Malovrhu, ti si ga »nabarbal«! Ti nisi »prvi teolog«, ne »dični« prelat, ti se »veren katoličan« nisi! — — —

»Slovenski Narod« zadnje dni reformira katoliško cerkev. Vsak vidi, da si je izbral pomagače »nega srca, enih misli« — idealnega, le nekoliko »preidealnega« katoliškega prelata in teologa Ehrharda, zmešano-liberalnega, od Ehrhardove slave na reformatorstvo vspodbujenega Wahrunda, pa obabljenega apostata Hoensbroecha! — Upamo, da se mu posreči dobiti še več pomagačev, prav tako edinih! Škoda res, ko bi se idealnemu, za katoliško stvar, za krščanske ideale tako vnetemu Malovrhu in pa njegovemu velikemu mojstru, katoličanu par excellence, dr. Tavčarju, velika misija, tako genialno zamišljena, tako goreče zaželjena, tako živovno zaročeta, od ljubezni do Boga, do cerkve, do papeštva, do trpečega človeštva, prepojena misel o reformaciji katoličanstva izjavila!

Prodiranje Italijanov.

Za sedaj nameravajo Italijani, da se potaljanči zapadna Istra, polit. okraj Poreč-Koper. V to svrhu vpeljujejo italijanske šole in nameščajo italijanske duhovnike. Tem načinom se je v zadnjih 50 letih skoraj popolnoma izgubila župnija Kostanjevica (sedaj talj. Castagna), Crni vrh (sedaj Verteneglio) Momjan, okolica Umaga, Novigrad (Cittanova) okolica Buj, kjer se je v mestu samem še pred 40 leti usko pridigovalo, Sicciole (Sicciole).

Po načrtu so sedaj na vrsti: Završje (Piemonte) Materada, Grižnjan, Trebinje (Tribano) Berda, Oprtalj (Portole) Kračica blizu Buj, sv. Lovrenc v Dajli. Akcijo vodi kanonik Pesante, prošt v Poreču, v zvezi s škof. kanclerjem v Trstu K. Mecchia. Kračica je še čisto hrvaška kapelanija, a ima že italijansko šolo. Učitelju (v penziji) te šole J. Craglietto pisal je prošt Pesante l. 1897, ko je imel tam birmati pokojni škof Sterk, naj pripravi (namreč učitelj) otroke vsaj toliko, da mu ne bodo hoteli hrvaški odgovarjati krščanskega nauka. Svedoki so še živi, ki so to pismo brali.

V Grižnjanu je na enostavno prošnjo italijanskega župana ordinarijat odredil hrvaško pridigo po sv. maši, ne da se je poprašalo duhovnika Crvara. Njemu se je poslal le prepis odloka, a original županu. —

V Grižnjanu so pred 6 leti zidali 2 pokopališči, eno za gospodo italijansko, eno pa za kmete-Slovane. (Potrošili so 30.000 gld.) Zato so tako velikanke doklade.

V Oprtalju je županu rekel kapit. vikar Petronio, da zadostuje tamošnjemu italijansko mislečemu duhovniku samo mala izkušnja iz hrvaščine — in to je dosti. Walker je Nemec, ki zna samo par besed slovanskih.

Kjer ni hrvaških pridig, tam se širi grozna demoralizacija in s tem odpadništvo.

Ljudje, ki so proti pokojnemu škofu toliko agitirali, pa so sedaj absolutni gospodarji v škofiji.

Bohinjska železnica.

Železniški minister je izvel te dni res hvalevredno delo. Poročali smo že, da se je vršila te dni ofertna razprava radi oddaje del pri gradbi bohinjskega predora. Delo je, kakor znano, zelo obširno. Sam predor bo meril 6316 m, k temu pa treba prišteti še traso ob obeh straneh v približni dolžini 63 km. Po vladnem proračunu bi stalo vse to delo približno 18 milijonov kron, torej svoto, po kateri se je skominjalo raznim židovskim podjetnikom, ki so se res pobrinili za to veliko delo. Vložile so ponudbe trdke: unionska stavbinska družba, Redlich in Berger, Weiner in Ceconi, ter Gross in Comp., torej vse židovsko ali požidovljeno. Ker je pa železniška uprava izpoznala, kake nerodnosti so se godile že pri sedanjih predpripravljenih delih na kranjski strani, in ker so se jej ponudbe zdele neprimerno previsoke že na prvi hip, je zavrnila vse došle ponudbe. Dela bo sedaj izvršila železniška uprava v lastni režiji. Železniški minister je uvidel, da so ljudski milijoni mnogo predragi, kot da bi jih z mirnim srcem mogli vreči v židovsko žrelo.

Fejervary in Szell.

Dejstvo, da ogrski domobranski minister ostane, je mnoge kroge zelo neprijetno dirnulo. Mej temi je v prvi vrsti ministerski predsednik Szell, ki je doživel v tej aferi velik moralen poraz. Szell si je mnogo prizadeval, da bi kakorkoli izrinil iz kabineta tovariša Fejervarya. Posebno je to poskušal s pomočjo novega ministra Horanszkega. Fejervary je Szella opetovano opozarjal, da ne vidi rad, da bi prišel v kabinet Horanszky. Szell ni hotel poslušati njegovih besed in predlagal je Horanszkega vladarju v imenovanje. Fejervarya je Szell obvestil še le potem, ko je bilo imenovanje gotova stvar. — In vladar je v polni meri uvaževal razloge, ki so napotili Fejervarya za demisijo, ter se je krona s tem, ko je pregovorila Fejervarya, da še ostane, naravnost izjavila proti novemu kurzu narodne stranke in Szella samega. — Szellova slava vidno blede: prvi moralni poraz je Szell doživel v zadevi potovanja prestolonaslednika v Rusijo, sedaj mu ga je pa provzročil Fejervary, ki je izšel iz tega boja kot zmagovalec.

Lahi se oborožujejo.

Italijanski vojni minister je ravnokar odredil nakup 20.000 čolad, obenem pa naročil, naj se poskrbi vse potrebno za nov kolonialni oddelek 10.000 mož. Ta oddelek bo zasedel Tripolis. Z ekspedicijo se prične takoj v prvih poletnih mesecih. Pripravlja se tudi dvoje brodovij, katerih vsak bo sestavljen iz šestih oklopnih in raznih križark. Poveljevala jim bota dva podadmirala, vrhovni poveljnik bo vojvoda genueski. Kolonialni armadi bo poveljeval general Pelloux. Istodobno z operacijo proti Tripolisu se prične akcija Črnogore, Srbije in Bolgarije proti evropski Turčiji. Vse tri balkanske države udero skupno v Makedonijo, katero si potem razdele med seboj. Podpisale jih bodo Francija, Rusija in Italija, ki bodo tudi nosile vse vojne stroške. Istodobno bo pa tudi Italija poslala svoje čete v Albanijo. Italija bi za svoje korake zelo rada pridobila tudi Francijo ter morda tudi Anglijo, da bi se na ta način izognila neljubemu prepiru s poslednjo. Na vse je dosedaj pazila laška vlada, le ne na zaveznico Avstro-Ogrsko se doslej ni nihče oziral, čeprav ima glede Balkana važno besedo.

Italijanski listi poročajo dodatno, da je vojni minister dal povelje, da noben častnik

generalnega štaba ne sme dobiti dopusta. Ob enem je mornariška uprava imenovala 22 novih zdravnikov. Povodom zadnjih nemirov pozvani rezervniki 1. 1878 še niso odpušteni na dopust. Štirje pehotni polki, št. 1., 2., 87. in 88., so dobili povelje, naj se vse moštvo preskrbi s čakami in fesi.

Razpor med Italijo in Švico.

Med italijansko vlado in švicarskim zveznim svetom vlada precejšnja napetost. Povod temu je dal neki spis v anarhističnem listu »Reveil«, izhajajočem v Genévi. V tem spisu se na ostuden način sramoti spomin kralja Umberto. Radi tega je italijanski poslanik v Bernu, Silvestrelli, storil korake pri zveznem svetu ter ga prosil, naj posreduje, da doleti list primerna kazen. Zvezni svet je na to odgovoril, da more ustreči izraženi želji le na izrecno zahtevo italijanske vlade. Nato je poslal Silvestrelli drugo noto na zvezni svet, v kateri je na nedovoljen način kritikoval švicarske zakone ter način, kako Svica izpolnjuje mejnarske dolžnosti. Zvezni svet se je čutil zбоk tega globoko užaljenega, izjavil, da je taka kritika inoportuna in nedopustna, ter je noto enostavno odklonil. Kaj stori sedaj italijanska vlada, še ni znano. Vsekako jej užaljeni ponos ne bo dal miru, dokler ne dobi zadoščenja od strani male Svice.

Volivna svoboda na Francoskem.

Francoski mornariški minister je te dni vsem svojim podrejenim organom pokazal, kako on umeva volivno svobodo. Na vsa poveljništva vojnih luk je minister Lanessan izdal naslednjo okrožnico: »Višji mornariški častniki v pokoju razvijajo povodom splošnih volitev veliko propagando proti vladi. Poizkušali so zanesiti v mornariške kroge svoje ideje, in njih agitacija se razteza tudi v rodbine aktivnih častnikov. Tem častnikom se naznanja, da se bo strogo kaznovalo vsako odobravanje te agitacije od strani častnikov, kakor tudi njih rodbine. Komentar k tej okrožnici skoro ni potreben. Vlada pozna pač le svobodo za svoje mameluke, drugim je ne privošči.

Kaj je namen Wolseleyevemu potovanju v Južno Afriko?

Angleško časopisje vseh strank se zelo intenzivno peča z vprašanjem, iz kakega nagiba je odpotoval angleški vrhovni poveljnik lord Wolseley na južno afriško bojišče. Nekateri menijo, da ga je poslala tja angleška vojna uprava z naročilom, da pomaga Kitchenerju s svetom in dejanjem. Ko pa je vojni minister Brodrick nekemu častnikarju z vso resnostjo zagotovil, da ni vojna uprava prav nič vplivala na Wolseleya in da je o nameravanem potovanju izvedel še le tedaj, ko je bila vsa zadeva že rešena, so se politiki potem domislili, da odpotuje Wolseley na izrecno željo kralja Edwarda, da pripomore h konečnemu miru. Drugi pa trdijo slednjič, da je Wolseleyevo potovanje do cela privatna zadeva. Tako je neki angleški general sam izjavil nekemu častnikarju. Tej poslednji vesti seveda nihče ne verjame. Najbolj gotovo je, da ga je poslal kralj sam, ki je po zadnjem porazu resno zaželel konca vojske. Da je v to svrhu izbral ravno Wolseleya, je vzrok neki to, ker je bil že izpočetka nasprotnik Chamberlainove politike in je vedno kazal na premnoge težkoče, katerim Anglija ne bo kosa. Sodi se torej, da pomeni potovanje tega generala bližnji početek mirovnih pogajanj.

Z južno-afriškega bojišča.

V južno-vzhodnem delu Transvala vodi angleški general Bruce Hamilton baje neko obširno akcijo proti Burom. Stražnice se pomnože in utrdijo na vseh važnejših krajih. Vryheid služi za podlago tem operacijam. Posamni oddelki patrolirajo ob reki Vaal. — Neki angleški ujetnik pripoveduje, da oddelek burskega vodje Fouche broji 150 mož. Skoro vsak Bur ima dva konja, preskrbljeni so izborno s streljivom, ker ima vsak po dva napolnjena bandalierja, ostalo streljivo nosi konj. Na vprašanje, če še niso utrjeni, je odgovoril neki Bur: »O ne, tega smo vajeni; ostali bomo tako dolgo v deželi, dokler se nam tu dobro godi.« — Iz Avstralije odpošljejo Angležem v kratkem 2000 mož.

V kapski koloniji se Buri živahno gibljejo. Angležem primanjkuje vsega, posebno pa konj, ki jih jim ugrabijo Buri.

O položaju angleških ujetnikov.

Neki avstrijski nemški list priobčuje obširneje poročilo nekega bivšega Afrikanda, ki ga je nesrečna usoda zanesla v tabor »burskih« ujetnikov. Bil je ujet tri mesece v taboru pri Bloemfonteinu. Ta mož pripoveduje, da so Angleži skoro vsak dan dovedli 10 do 20 ujetnikov, Nemce navadno uklenjene, vsako soboto pa so jih 80 do 120 odvedli v Ladysmith. Toda, če kdo misli, da so mej njimi v večini burski bojovníki, se izredno moti. Velika večina ujetih sestoji iz prebivalcev vasi ob železnicah, ki so jih Angleži prijeli kot »sumljivce«. Vsi ti so morali priseči Angležem zvestobo in udanost. Mnogo so prijeli tudi takih ljudi, ki so sicer mirno živeli na svoji zemlji, a niso hoteli priseči. Drug velik del teh ujetnikov tvorijo člani burske ambulance, ki je pri vseh na rodih nedotakljiva. Mnogo je pa tudi političnih ujetnikov, mej njimi mnogo ruskih židov, katerih se tudi tu ni manjkalo. Najbolj čudno ali bolje nečuvno pa je, da so Angleži ujeli tudi vse one, ki so jih burski bojovníki ostavili doma za varstvo domačih čred. Po starosti je največ, skoro ena četrtina, otrok do 12 let, in pa starcev nad 70 leti. Zdravih je mej ujetimi primeroma izredno malo. Največ mej njimi je bolnikov in pohabljenec. — Ta opis je pač najjasnejši dokaz, kako je umeti mnoga Kitchenerjeva poročila o mnogih burskih ujetnikih, pove nam pa tudi, kako malo ali nič ni mej njimi pravih burskih bojovníkov.

Iz brzojavk.

Volitve v francosko zbornico se vrše v bodoče vsakih 6 mesto do sedaj vsaka 4 leta. Dotični predlog je obveljal v zbornici z 298 proti 237 glasovom. Vlada se veseli te zmage. — Število španskih škofov bi nova vlada rada znižala od 53 na 49 (ne od 63 na 59, kot smo včeraj javili). Glede vprašanja o verskih kongregacijah hoče sklicati posebno enketo. — Koloman Tizsa umira. Vsak trenotek se pričakuje, da nastopi katastrofa. — Demisije Vučičevega ministertva srbski kralj ni sprejel. Nato je ministerstvo umaknilo svojo prošnjo. — Pri volitvah v gorenjeavstrijsko trgovsko in obrtno zbornico zabeležujejo liberalni listi »žalosten rezultat«, da so v dveh kategorijah zmagali katol. kandidati. — Volivna reforma v Belgiji. Vlada je predložila zbornici načrt zakona, katerega prvi paragraf določa: Kdor hoče biti komunalni volivec, mora biti 1. Belgijec, 2. 21 let star, 3. bivati v dotični občini vsaj 6 mesecev. Zbornica je ta člen odklonila, kakor tudi dostavek k besedi komunalni volivec »brez razlike spola«. S tem je pokopana bržkone cela predloga. — Bismarcka bi rad iz zemlje izpraskal. Včeraj so na Dunaju imeli Vsenemci slavnosten večer na čast iz Transvala vrnivšega se dr. Albrehta. Schönerer je dejal: »Bismarcka nam manjka in ko bi mi Vsenemci mogli, izpraskali bi moža, ki počiva v Saškem gozdu, iz zemlje, in prosili bi ga, naj Burom pomaga. — Bernstein izvoljen. V Vratislavi je izvoljen znani soc. demokrat Bernstein v nemški drž. zbor s 14 692 glasovi.

Književnost in umetnost.

Detelov »Učenjak«.

Treba je pred vsem, da občinstvo dobro razume igro, katere vspeh je odvisen od občinstva ravno tako, kakor od pisatelja in od igravcev. Dr. Detela je v svoji igri pokazal, kako nespametni so oni novodobni učenjaki, kateri ne priznavajo svobode človeške duše, ampak ki mislijo, da se v človeški duši vse tako mehanično vrši in vrti, kakor v navadnem stroju. Zdravnik dr. Blažič je zastopnik »frenologije«. Ta z resnično človeško naravo popolnoma v protislovju stoji jedi nauk uči, da je vse mišljenje in delovanje človeško odvisno edino le od sestave možganov, in da človek nič ne more za to, da je dober ali slab. Mnogo novodobnih zdravnikov stoji na tem napačnem stališču, katero najbolj trmoglavо zagovarja Lah Lombroso. Jako duhovito kaže dr. Detela, kako ta nauk dovaja do naravnost prismojenih posledic. Blažični zdravnik dr.

Blažič toliko časa zdravi norce in pametne po tej teoriji, da slednjič sam pride v norišnico. Ta borba med zdravim človeškim pametjo in med trmoglavо učenjasko zagrizenostjo je v tej igri izražena tako duhovito, da zasluži ta veseliga pač največje pozornosti. Zraven je pa preskrbljeno tako izbornost tudi za smeh, da se bo pri »Učenjaku« izbornost zabaval tudi oni, ki ni ne učenjak ne frenolog. Igra je v vsakem oziru izborna in priporočati jo moramo še posebej zaradi zdrave in jedrnate tendence.

Repertoar slovenskega gledališča.

Jutri, v nedeljo, 23. t. m., bodeta dve predstavi: popoldne izvirna komedija dr. Fr. Detela »Učenjak«, h kateri se pripelje več gostov z Dolenjske in Gorenjske. Predstava se začne izjemoma ob 1/4. ter se konča po polu 6. — Zvečer se igra prvič Briouxova senzacionalna noviteta, drama »Redčitalar«, duhovita satira na sodništvo in »štreberstvo«. V Parizu se je igrala 300krat zapored, igra pa se tudi na vseh večjih svetovnih odrih. Glavne vloge: igrajo gospa Danilova (Janette), g. rež. Dobrovolny (Etchépare) in g. Dragutinović (sodnik Mouzon). V ulogi gospe Vagretove nastopi iz prijaznosti gospa Saša Dobrovolná-Kokoškova, soproga g. režiserja Dobrovolnega, ki je vživala na mnogih čeških odrih ugled fine salonske igralka velike rutine. Gospa Dobrovolná bo igrala slovenski. — V torek, dne 25. t. m. sez benefičnima predstavama članov drame letošnja sezona zaključiti. Igrali se bodeta popoldne »Divji lovec«, zvečer »Romeo in Julija«.

»Zora«.

glasilo slovenskega katol. dijaštva, prinaša v letošnji 2. številki naslednjo vsebino: Y.: Leonu čast, Leonu slava! L. Pogačnik: Lovčeva smrt. J. Š.: Katolicizem in moderna kultura. Kazimir: Jaz se tako bojim strahov!... Ivan Emil: Roman blodne duše. Emanuel Savel: O mladih dneh. Kazimir: Idila. L. Pogačnik: Vseeno. — Glasnik: Dve promociji. — 1. Cankar. Knjiga za lahkomišelné ljudi. — Alkohol in dijak. — Promocija vseučiliškega profesorja. — Za rusinsko vseučilišče. Irsko vseučiliško vprašanje. — K gibanju ruskega dijaštva. — Ženska vseučilišča. — Češke šole na Dunaju. — Surovost nemško-nacionalnih dijakov. — Število slušateljev na avstrijskih vseučiliščih. — Zora izhaja 5 krat na leto in stane 2 K, za dijake 1.20 K. Urednik: Fran Verbič, stud. phil., Dunaj, IX. Porzellangasse 30. Upravnik: Rudolf Pregelj, stud. phil., Dunaj, XVIII. Czermakgasse 8, I. Stock, Thür 5.

»Slovenski učitelj«.

Številka 6. letošnjega III. letnika ima naslednjo izbrano vsebino: Najnovejše pri znanje. — Ali je to vstajenje? — Učiteljeva popularnost. — Učiteljski dom v Celovcu. — Slovstvo: »Marjetice.« — Šolske vesti. — Drobline. — Listnica uredništva. Celoletna naročnina znaša samo 5 kron. Na razplogo je še II. letnik ter I. razun 1. in 3. številke.

Bajke o jesuitech.

Nemško spisal P. Bernhard Duhr. — Ni ga seveda reda, čež katerega bi se toliko lagalo, kakor čež jezuita. Za tako zabavljanje ni treba mnogo vede, treba le nekoliko predrznosti in lažnjivosti. Najbolj razširjene laži čež jezuita zavrača ta knjiga z obširnimi znanstvenim aparatom. Češki prevod izdaja »Vzdělavací knihovna katolícká«, katero urejata dr. Tu m p a c h in dr. Podlaha. Izšel je ravnokar dvojni zvezek 18—19. Že večkrat smo pohvalno omenili to delo. Pričujoči dvojni sčitek obsega dvajset krajših razprav, ki zavračajo razne ugovore, novinarske laži itd. Tu so tudi najnovejši napadi na jezuita, ne izvemšji niti afere Dreyfusove. Delo, ki se bliža svojemu koncu, gorko priporočamo. Dobiva se pri založništvu V. Kotrba v Pragi.

Izpred sodišča.

V jest, da je »zgubil ves kredit«. Anton Nemeš v Dobu ni nič kaj zadovoljen s svojo ženo. Ta nezadovoljnost je priki pela tako daleč, da z ženo ni nič kaj prijazno ravnal in ji je celo žugal, da jo umori. Pred deželnim sodiščem se je mož izgovarjal, da ga jezi, ker je »brez kredita«, odkar je ženi »dež dala, da je »žena podštutana«. »Ima že zažugano, da bo ona zaprta, če jaz kaj danes dobim,« je izjavil sodnikom, ki se pa na to njegovo »žuganje« niso ozirali in določili so, da bo on sedel štiri mesece v težki ječi.

G. Šegula obsojen.

Maribor, 17. marca.

Pred porotniki v Mariboru bil je že v drugokrat, prvokrat na en mesec, sedaj na dva meseca ječe obsojen bivši urednik in izdajatelj »Südt. Presse«, F. S.

Šegula. Politični nasprotniki so bili ob enem sodniki onega, ki mu v politiki nasprotuje; dosegla se je ta obsodba radi sledečih dejstev:

Znani pek in župan ptujski Ornik poslal je svoje dni v »Südt. Presse« popravek, ki je presegal postavne meje, na kar je uredništvo istega sicer sprejelo, a pripomnilo, »diessmal ist die Semmel, — pardon, Berichtigung zu gross gerathen!«. In zategadelj je tožil pek pred porotniki. Pek in župan Ornik pa je tudi »starinoslovec«. Muzealno društvo (pek Ornik i. dr.) so zvedeli, da je po mnenju naroda pod kapelico sv. Roka zunaj Ptuj pokopan kralj Atila z obilnimi zakladi vred. Te so hoteli imeti. Brez dovoljenja cerkvene in brez državne oblasti vzdignili so cerkveni tlak, in kakor je »Slovenec« svoje dni poročal, pri tem porušili grob turniške grofice Barbo, tako da je cele dneve še črepinja, lasi in svilnata obleka ležala na prostem. Te »starinoslovce« ni pogledal državni pravdnik. Pred porotnike je moral F. S. Šegula, ki je večinoma po »Slovenca« posnel ono notico za »Südt. Presse«.

Obraznava bila je jako zanimiva. Dokaz resnice je bil tako popoln, kakor še v Mariboru pri malokateri obraznavi.

G. župnik in duhovni svetovalec Matej Slekovec je z v obče občudovano temeljitostjo razkladal jako zanimivo zgodovino enega dela ptujskega polja, posebno oskrunjenega groba, povedal tudi leto in dan pogreba grofice Barbo Baxenstein, »ki je bila v svoji dobi najlepša dama treh kronovin«. To bi moralo vsaj deloma tudi vedeti znanstveno društvo peka Ornika i. dr. — Med drugimi pričami je tudi prof. F. Ferk iz Gradca, starinoslovec in izkopovalec na ptujskem polju, ki je porušil grob sam videl, potrdil do cela trditve »Südt. Presse«. Zastonj! Zastonj je v izbornem in navdušenem govoru zagovornik dr. Rosina opozarjal na jasni dokaz resnice, oziroma ob splošnem pritrevanju opozoril na to, da predbacivanje peku, češ, da dela velike zemlje, ni razžaljenje, ampak le zanj rekla ma, zastonj!

Na porotni klopi so sedeli: Pivovar Tscheligi, kovač Verhovnik, ključavničar Sirak, trgovec Rieser, trgovec Worsche, vsi iz Maribora. Andr. Pfeifer (načelnik) iz Hoč, Caks, Pliberscheh in Pitschl iz Slov. Bistrice, župan Söll iz Bohove, posestnika Mih. Paulič in Gr. Godec od Sv. Lovrenca. — Sodnija jim je predložila 33 vprašanj. Krivda obdolženca potrdila se je z 10 glasi proti 2.

Nemški listi pravdo seveda po svoje izkoriščajo.

Ponekod, n. pr. na Angleškem, so se porotniki že popolnoma odpravili. Tudi v Avstriji se je že mnogokrat govorilo o prenosu dotičnih postav. Ali ne bo nič? Ali se ne bode kmalu tudi ta točka sprejela v znani spodnještajski naš politični program?

Vspreh dunajskega Bielohlaweke.

Mestni svetnik dunajski Herman Bielohlawek ki je bil obsojen na 48urni zapor, da je Wolla in urednika »Ostdeutsche Rundschau« razžalil, se je pritožil na najvišji sodni dvor, ki je določil novo obravnavo pred dež. sodiščem.

Tedenski koledar.

Nedelja, 23. marca: 6. postna (cvetna), Akvila in Pel.; evang.: Jezus jezdi v Jeruzalem. Mat. 21. — Ponedeljek, 24. marca: Gabrijel nadangelj. — Torek, 25. marca: Oznanenje D. M. — Sreda, 26. marca: Teodor šk. — Četrtek, 27. marca: Veliki četrtek, Jan. Damasc. — Petek, 28. marca: Veliki petek, Janez Kapist. — Sobota, 29. marca: Vel. sobota, Avgusta dev. — Selnice izide 25. marca ob 5. uri 56 minut, zaide pa ob 6. uri 16 minut — Lunin spremeni: Ščip 24. marca ob 4. uri 19 min. jutraj. — Musica sacra v nedeljo, 23. marca: V stolni cerkvi velika maša ob 10. uri: Koralna maša brez orgel, graduale in traktus »Tenuisti manum« zl. Anton Foerster, ofertorij »Improperium« dr. Fr. Witt; po povzdigovanji »Bone Jesu. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Celiljino mašo v G dur zl. A. Kaim, ofertorij »Improperium« zl. dr. Fr. Witt. Vse vokalno.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 23. marca.

Kako je dr. Tavčar govoril za Celje. Sklep Tavčarjevih litanij zoper »klerikalce« je bil sledeči apel na lib. Nemce: »Mi se borimo za svobodomiselnost, a grof Stürgkh in tovariši ženejo s takimi krivicami, kakor je predlagana resolucija, Slovence trumoma v klerikalni tabor. Vi imate v nemških planinskih deželah dovolj nazadnjastva, in zdaj pa hočete

po sili, da vam nastane za hrbtom ljudstvo, ki je prepojeno s fanatičnim ultramontanizmom! To bi jaz rad nemškimi strankam položil na srce, predno glasujejo. Naj se zavedajo, da oni s tem manj delajo za nemštvo, kakor za one, ki hočejo v Avstriji biti rimski od temena do podplate in še notri v mozeg svojih kosti. Rekel je, da bi mu bilo prav, če bi katoliški Nemci glasovali za nemško resolucijo... Ni se čuditi, da so še celo češki liberali zmajevali z glavo nad tako politiko in da so nekateri Jugoslovani zapustili zbornico, ker niso mogli tega mirno poslušati.

„Narod“ in resnicoljubje. „Obrambno društvo“ je poslalo na uredništvo „Naroda“ popravke sledečih gg.: Jos. Ferjančiča z Goč (12. marca odposlano), Jak. Koritnika z Blok (15. marca), Marka Tomažiča iz Pilštajna (20. marca) in Mihaela Zupana, Sostro (20. marca). Bomo videli, če se bo „Narod“ upal prinesiti dotične popravke ali pa če ga bo treba k temu prisiliti!

Neopravičeni napad na štajersko duhovščino. „Slovenski Narod“ se je zopet obregnil ob Štajarce, češ, da tirajo „zaspano politiko“ ter je rekel, da so tega krivi neomejeni gospodari v spodnještajarski politiki — duhovniki. „Slovenski Gospodar“ na to popolnoma mirno odgovarja tako-le: Kdo ima najvažnejša politična društva na Spodnjem Štajerskem v rokah, posebno ona, ki si prisvajajo pravico, sicer nič delati, a postavljati nam kandidata za različne zbornice? V Mariboru je predsednik političnega društva advokat (dr. Glaser), v Ptujju je predsednik političnega društva advokat (dr. Brumen), v Celju je predsednik političnega društva advokat (dr. Dečko). To so naša najvažnejša društva in v odločnih trenutkih so vedno na političnem pozorišču. Kdo ima spodnještajerske posojilnice v rokah, torej nekako razpoložno pravico čez spodnještajerski denar? V Zvezi slovenskih posojilnic sedi pet advokatov in en duhovnik. Močno celjsko posojilnico vodi advokat (dr. Sernec) in še ima zraven sebe sedem juristov. Predsednik mariborske posojilnice je advokat (dr. Glančnik), predsednik ptujske je advokat (dr. Jurtela), predsednik 1. ormoške advokat (dr. Omulec), predsednik 2. ormoške notar (dr. Geršak), predsednik šoštanjske advokat (dr. Mayer), predsednik slovenje-bistriške advokat (dr. Urban Lemež). Vse važnejše naše posojilnice niso torej v duhovniških rokah. Nihče pač ne bo zanikal, da je velikega pomena za politiko, v katerih rokah so posojilnice. V deželnem zboru sta med osmimi poslanci dva duhovnika in štirje advokati, torej tudi duhovniki nimajo neomejene (absolutne) večine. V državnem zboru so trije poslanci posvetnega stanu, in samo eden duhovnik. Kdor torej trdi, da imajo na Spodnjem Štajerskem neomejeno politično gospodarstvo duhovniki v rokah, ta je, kakor bi črešnjevskega Krešnika rekel, še zelen politik. Tak ne pozna ali razmer ali ima slab namen, javnost nahujskati proti duhovščini, da bi jo kmetsko ljudstvo črtilo in sovražilo. Po političnem gospodarstvu spodnještajerske duhovščine mlatiti, je mahanje po zraku. Dejstveno ona ni imela nikdar tako malo v naši politiki govoriti, kakor sedaj. Toda mi smo prepričani, da je to ne boli. Sedaj ni čas, da mlatio po kakem stanu, ampak najbolj umešno bi bilo, da se opusti že enkrat neutemeljeno sovraštvo do namišljenega gospodarstva naše duhovščine ter se začne skupno delati za rešitev našega kmeta iz gospodarskega propadanja in za rešitev slovenske narodnosti.

Osebnost. Sodnim tajnikom je imenovan sodni adjunkt Rajmund grof Wagensperg v Celovcu.

Romanje v Rim. Ker se za poseben vlak z Goriškega ni oglasilo zadostno število udeležnikov, se pridružijo goriški romarji beneškemu posebnemu vlaku, ker drugi iz bližine sedaj itak ne odpotuje. Vsled tega so nastale neke premembe v načrtu romanja. Beneški posebni vlak se sestavi še-le v Padovi in odide od tam 14. aprila ob 11^{1/2}, dopoldne. Treba bo torej prav zgodaj (okoli 6. ure zjutraj) oditi

iz Gorice. Od Kormina do Padove in dalje v Rim morajo romarji skupno potovati (za naš oddelek bodo pripravljeni posebej vozovi.) Vlak pojde naravnost v Rim, kamor prispe 15. aprila ob 6. uri zjutraj. Nazaj iz Rima gre lahko vsak romar za se. Dobe se pa vozni listki dvojne vrste: 1. Listki od Kormina do Rima, in naravnost nazaj; ti stanejo: za III. razred 27.15 ital. lir (okoli 26 K); II. razred 48.20 lir (okoli 46 K); I. razred 85.95 lir (okoli 81 K.) Veljajo 20 dni. 2. Listki od Kormina do Rima in nazaj preko Asizi in Lovreto v Kormin; ti veljajo 30 dni in stanejo: za III. razred 29.40 ital. lir (okoli 28 K); II. razred 52.20 lir (okoli 49 K); I. razred 93.20 lir (okoli 88 K.) Ker je poseben vlak (beneški) zagotovljen, se upisuje udeležnike še do 6. aprila t. l. Oglasiti se je pravočasno pri g. Josipu Ličanu, knezo-nadškofjskemu tajniku v Gorici. Sprejemajo se potniki tudi iz drugih škofij. Vpisnina znaša za II. razred 2 K, za III. razred 1 K. Udeležniki dobe od odbora izkaznico, s katero kupijo sami vozne listke pogorj označeni z nižani ceni v Korminu; časa zato bo dovolj (dve uri). Za stanovanje v Rimu se je treba izrečno oglasiti pri odboru, plačalo se bo na dan približno 1 liro (94 vinarjev). Avdijenca pri sv. Očetu bo četrtek dne 17. aprila t. l. Odbor.

Novo velikansko industrijsko podjetje snuje nek konsorcij, ki hoče izrabiti moč Save med Medvodami in Tacnom za elektriško silo. Projekt je izdelal nadinženir g. Žužek. To podjetje bi tudi Ljubljano preskrbelo z elektriko. Obstoječa mestna elektrarna bi bila za rezervo. Od Medvod bi voda do turbin v Tacnu tekla po 4000 m dolgem kanalu in tod zopet nazaj v Savo. Preostanek elektriške moči se utegne porabiti za elektriško železnico na Smarno goro. Stroški so proračunjeni na dva milijona K. Doba zaprosene koncesije bi trajala 90 let.

Pogreb župana Marinkota. Kako spoštovan in priljubljen je bil pokojni župan Marinko v občini Vič, pokazal je večerajšnji množično obiskani spoved na pokopališču, katerega je vodil frančiškanski župnik gospod o. Hugolin Sattner in so se ga udeležile polnoštevno vse tri v občini zastopane stranke. Na čelu korakala je šolska mladina pod vodstvom gospoda nadučitelja Marna, za nositelji vencev gasilno društvo, čitalnica, čitalniški pevski zbor, viški posestniki, občinski odbor, za krsto sorodniki, gospod okrajni glavar pl. Gozani, c. kr. žandarmerija, župani z Brezovice, Dobrove, Zgornje Šiške in mnogo družih odličnjakov iz Ljubljane in okolice. Žalostinke zapel je pod vodstvom gospoda nadučitelja Benedika pevski zbor viške in glinske čitalnice, in sicer pred hišo pokojnika »Nad zvezdami« in pri odprtem grobu »Blagor mu«. Težko smo se ločili od pokojnika in videli smo roso marikako oko, pogrešala ga bode ostala rodbina, občina, društva in posamezniki. Vračavši se od pogreba, razšli smo se z srčno željo, da bi dobili za župana vrednega naslednika pokojniku.

Nekaj zanimivosti o bolniški blagajni v Kranju. „Gorenjec“ je pristno dete „Naroda“. Za časa volitev delegatov za okrajno bolniško blagajno v Kranju posvetil je „Gorenjec“ dne 1. marca 1902 celi članek slavospevov sedanjemu odboru bolniške blagajne ter je trdil med drugim tudi nastopne očitne neresnice in sicer: „Nasprotniki delajo z vsem naporom, da bi dobili blagajno v svoje roke. Kakor se kaže, jim diše tisočaki, kateri so se tekom let prihranili. Ko je pred 6. leti prešla blagajna v sedanje roke, ni imela nikacega premoženja. Vsled umnega in varčnega gospodarstva znaša danes blagajnično premoženje nad 6500 K.“ Ljudje, ki so dobro vedeli, da je bilo pred dobo sedanjega odbora neprimerno boljše in vspešneje pričeli so vsled te objave „Gorenjca“ naravnost sumničito prejšnje odbornike, kam se je vendar isti denar spravil, ki se je bil do takrat prihranil, ko je nastopil sedanji odbor s svojim ljubljencem Kokaljem. V obrambo svoje lastne časti in svojega lastnega poštenja, kakor tudi v obrambo svoječasne blagajničnega načelnika gospoda Finka, kojemu ima bolniška blagajna v resnici zahvaliti svoje sedanje stanje, doposlal je gd. Fr. Ks. Sajovic dne 7. marca 1902

nastopni popravek in sicer: Ni res, da ni imela blagajna nikakoršnega premoženja, ko je prišla pred šestimi leti v sedanje roke, in ni res, da znaša danes blagajnično premoženje vsled varčnega in umnega gošpodarstva 6500 K. Res je marveč, da sva jaz Fr. Ks. Sajovic kot načelnik in gd. Fink kot blagajnik prevzela dne 28. februarja 1895 okrajno bolniško blagajno v tako skromnem stanu, da je štela taista le 62 gld. gotovine, da ni bilo nobenega pravega inventara in nobenih knjig ter sva morala takoj prihodnje dni poravnati stari račun lekarne, ki je znašal nad 62 gld., tako da sva morala knjige še le polagoma tekom poslovne dobe naročiti in plačati. Res je, da sva midva izročila dne 2. oktobra 1896 takratnemu odboru in blagajniku Rudolf Kokalju, toraj po preteku komaj poldrugoletne poslovne dobe v gotovini in v hranilnih knjižicah nad 2860 K, v iztirljivih, zastalih prispevkih okoli 240 K in v inventaru okoli 100 K, torej vsega skupaj okoli 3100 K. To dokazujejo blagajniške knjige. Fr. Ks. Sajovic, m. p. — „Gorenjec“ je moral nehote uvideti, da je ta popravek popolnoma vtemeljen. A ker bi s priobčenjem tega popravka samega sebe moral označiti v jako dvomljivi luči in priznati, da je obče znano neresnico poročal, radi tega še do danes ni ponatisnil tega popravka, marveč molči kakor „Narod“. „Gorenjec“ dobro ve, da je s člankom z dne 1. marca t. l. kratil čast poštenim in za bolniško blagajno v Kranju najzaslužnejšim možem, vendar pa nima poguma, da bi neresničnost svojih trditev priznal in resnico svojim čitateljem objavil. Sicer zamore gd. Sajovic tožbenim potom prisiliti „Gorenjca“, da objavi dotični popravek. Ako se pa pomisli, da je odgovorni urednik „Gorenjca“ neki notarski pisar v Kranju, potem bode umevno, da gd. Sajovic proti taistemu še ni nastopil tožbeno pot radi neobveljavnega popravka. Čitatelji „Slovenca“ pa naj iz tega posamejo, koliko je verjeti enakim poročilom „Gorenjca“.

Slovenski misijonarji na Kitajskem. V jeseni sta odšla dva slovenska frančiškana v misijon na Kitajsko. Sedaj sta pisala v domovino: „Srečno smo prišli na določen kraj v mesto Vučang, 10 minut od mesta Hankow. V Vučangu imajo škof svoj sedež, a v Hankowu je prokuratura za naš misijon. Škofovo stanovanje je precej prostorno, (tukaj tudi mi stanujemo), tudi cerkev je čedna in velika. Tik cerkve stoji semenišče za kitajske klerike, katere podučujejo naši patri frančiškani. Na nasprotni strani je kolegij, katerega vodijo francoski šolski bratje; ta zavod obiskujejo tudi paganski dečki. V bližini nahaja se še majhen zavod za uboge deklice kitajske, v katerem so samo tri redovnice Canosiane. Ljudstvo je tukaj prijazno in mirno; zrak ugoden, tudi mraza ni prehudega; ravno, ko to pišem začelo je malo snežiti. — Odišlo nas je semkaj v misijon 5 patrov in 3 bratje frančiškani, ki smo se zbrali v laški Genovi. Priporočava se v molitev vsem ljubim Slovincem: O. Baptistin brat Urban, slovenska frančiškana na Kitajskem. — Catholic Mission, pošta: Hankow.“

Gibanje med tržaškimi delavci. V Trstu se govori, da znani agitatorji zavajajo delavstvo v ladjedelnici Sv. Marka v splošno stavko, ki bi se imela pričeti s 1. apr. Zahteve, ki jih bodo stavili delavci, med katerimi je večina slovenska, so sledeče: pol ure manj dela na dan in 10 odstotkov več plače. Bati se moramo, da se o tej stavki zopet pojavijo izgrede, kar nikakor ne pospeši odprave izjemnega stanja. Že z ozirom na to okolnost je slovenskemu novinstvu sveta dolžnost, da svari slovensko delavstvo, da se ne da zapeljati brezvestni kliki, ki živi od zdražb med delavci in delodajalci. Mi želimo delavcem kolikor mogoče velikih mezd in kolikor mogoče ugodnih drugih razmer, a sedaj pač ni čas za to, da bi se spuščali v tako nevarne poskuse. Če agitatorji dosežejo svoj namen, zgube slovanski delavci zaslužek, posla bo pa imel dunajski gost — Lang.

„Belgijci“ ne grede na Reko. Včeraj smo poročali, da sta tudi dva bataljona 27. pešpolka pripravljena, da odideta na

Reko, kjer se radi stavke pri Lazzarusu boje delavskih nemirov. Tako naročilo je polk dobil, a ker je tudi pri bataljonu, ki je zadnji prišel iz Trsta, mnogo slučajev škarlatinke, se ta načrt ne more izvršiti.

Russkij kružok v Trstu lepo napreduje. Sedaj so došle iz Rusije ruske čitanke, iste, kakor so v rabi v Ljubljani. Ker je učiteljica Rusinja in je za mnoge udeležence učna slovnica pretežka podlaga, je to pač najprimernejši pot, da pridemo kmalu do znanja ruskega jezika. — V ruskem kružku so zastopani vsi sloji in vsa v Trstu bivajoča slovanska plemena, torej je to pravo ognjišče slovanske vzajemnosti.

Ljubljanske novice. Ljubljanska civilna godba priredi v nedeljo dne 23. t. m. v „Narodni kavarni“ koncert. Začetek ob 9^{1/2} uri zvečer. Vstopnina 20 kr. — Na Opekarski cesti prične „Slov. delavsko stavb. društvo“ po Veliki noči graditi nove hiše. — Nova hišica za mitniške paznike se zgradi ob Marije Terezije cesti — Domovinsko pravico je pridobilo v Ljubljani 1700 oseb, ne všteti njih družbinske članke.

Jezuista Colleoni tožijo, kakor znano, da je v neki pridigi v Vodnjanu razžalil italijansko kraljevo rodbino. Na naše poizvedovanje se nam sporoča, da je pridigal Colleoni o preganjavah sv. cerkve. Omenil je pri tem kralja Viktorja Emanuela ter rekel o njem, da je umrl »malo mrtve« (slabe smrti). Italijani pa trdijo, da je rekel »majali mrtve« (prešičje smrti) in ga hočejo s tem potlačiti v ječo.

Mariborski župan Nagy je v večerajšnji tajni seji obč. sveta odstopil raz županskega svojega mesta.

Za cerkev sv. Nikolaja v Koritnem pri Čadramu je sklenila dati centralna komisija za umetnostne in historične spomenike državno subvencijo in je odobrila nameravane poprave.

Vodstvo šole v Žužemberku je začasno izročeno učitelju g. J. Kutnarju.

Iz Celovca se poroča, da se vrše kupna pogajanja za samostan benediktincev v Doberlvasi.

Umril je na Koroškem delavec Jan Milčič delavsko ženo Elizabeto Alijančič. Pobil jo je z železnim drogom na cesti, ker mu ni vrnila izposojeni denar.

Stavka na Reki. Razburjenje mej delavstvom na Reki postaja vedno večje. Posebno gibanje se opaža med peki, krojači, vozniki in železničarji. Kovinski delavci pri Lazzarusu se še vedno v stavki. Oblasti se boje splošne stavke. Guverner je opetovano v telefonični zvezi s kornim poveljstvom v Zagrebu. V luko so priplule torpedne ladje. Nekaj jih je zasidranih pred delavnico Lazzarusovo. Orožništvo na Sušaku in v bližnjih krajih se je pomnožilo.

Slovenski vojaki na Kreti. O vojaki 87. pešpolka ki so bili leta 1897/98 na vojni ekspediciji na Kreti, se izraža nedavno izšla knjiga „Die k. u. k. Streitkräfte auf und vor Kreta“ jako pohvalno in na več mestih povdarja posebno njihovo hrabrost in vztrajnost. Knjiga je izšla v državni tiskarni na Dunaju in bi zanimala zlasti one, ki so se udeležili te ekspedicije.

Angleški izkoriščevalci na Štajerskem. Že pred dobrim letom so slovisti opozorili, da se namerava na Štajerskem naseliti neka angleška družba, ki bo izkoriščevala na debelo podzemeljske zaklade naše dežele. Tačas se je od raznih strani zanikalo take vesti kot časniške race. Sedaj pa razglša vladni uradni list »Wien. Ztg.«, da je podelil ministerski predsednik sporazumno s poljedelskim, trgovinskim, finančnim in justičnim ministerstvom londonski delniški družbi »The Görriach Coal Mining and Gyps Works Limited« koncesijo za pridobivanje premoga in mavca po celi Štajerski. Družba ima svoj sedež v Görriach (Gorjane) na Gor. Štajerskem, kjer se postavijo tudi velike fužine.

Ustrelil se je v Karlovcu brivec Leopold Moravec v obupu, ker ni mogel preživiti svojih petero otrok.

Zdravje v Ljubljani. Od 9. do 15. marca bilo je 18 novorojenih, 12 jih je umrlo, med njimi 1 za škarlatino, 3 za jetiko, 1 za vnetjem soplinskih organov, 1 vsled mrtvouda, 6 za različnimi boleznimi, med njimi je 6 tujcev, 7 iz zavodov; za infek-

cijlozimi boleznimi so obboleli, in sicer: 4 za škariatoo, 4 za vratico.

Zanimivo eksportno študijo o „pletenicah“ priobčuje današnji »Slovenski List« iz peresa g. dr. Karola Pečnika, zdravnik v Aleksandriji in veččega narodno-gospodarskega proučevalca. Kakor vse dosejanje dr. Pečnikove narodno-gospodarske študije, je tudi ta dr. Pečnikov spis neprecenljive važnosti. S tem spolnujemo svojo častniškarsko dolžnost, da prizadete kroge na to študijo opozarjamo.

Namestu tobaka umazano ounjо. Po listih se širijo vesti, da je nek kmetič iz okraja Laško kupil zavoj tobaka za 4 kr., ko pa si je začel mož pipico basati, je videl, da v zavitu ni tobak, temveč umazana cunjа, skupaj zvita in stianjena.

Za zavod jetičnih na Štajerskem je notranje ministerstvo darovalo 80 000 K, ki se bodo izplačale v 10 letnih obrokih.

Zadnja šte. »Brivca« (št. 8) zaplenjena vsled članka: »Iz skrivnega razodenja avstrijske politike« in slika. — Škoda bi bila večja, ako bi bil list boljši.

Razpisane službe za učiteljice. Na vadnicah, združenih z ženskim učiteljskim v Gorici, je oddati začetkom šol. l. 1902-1903. dve definitivni mesti podučiteljic. Prosilke, ki izkažejo poleg nemškega učnega jezika tudi znanje deželnih jezikov, imajo pri drugače jednaki kvalifikaciji prednost. Prošnje morajo biti naslovljene na naučno ministerstvo, oddati jih je pa do 30. aprila pri predsedništvu c. kr. dež. šol. sveta za Goriško-Gradišansko v Trstu. Prošnje poslane kasneje ali ne po predpisih sestavljene, se ne bodo upoštevale. S tem razpisom stoji v zvezi prevzetje dveh razredov nemškega »Schulvereina« v režijo vlade!

Najnovejše od raznih strani. Ponarejalci denarja. Pred dunajskimi porotniki se je končala obravnava proti splošno znanim ponarejalcem banknot. Glavni obtoženec Besemer je bil obsojen na sedem let, njegov pomočnik Peter Kam na tri in pol leta težke ječe. — Proti alko holu. Naučno ministerstvo je potom dež. oblastev učiteljstvu na Nižjem Avstrijskem in tudi po nekaterih drugih deželah naročilo, naj pri poduku gleda nato, da ostro opozarja učence na škodljivost alkohola. — Senzacionalna aretacija se je dogodila v Varšavi. Pri generalnem guvernerju velikem knezu Sergiju uslužbeni grof W. je skupno s svojimi sestrami aretiran. Pri njem so dobili spise, ki dokazujejo da je v zvezi z revolucionarnim gibanjem v Rusiji.

Sejmi po Slovenskem od 24. do 29. marca. Na Kranjskem: 24. v Mirni peči, Dobravi, Slapu pri Vipavi in Višnji gori; 25. v St. Jurju, Metliki in Črnomlju; 26. v Lukovcu, Dolu in Idriji; 27. v Zatičini. — Na sloven. Štajerskem: 26. na Teharjih in v Dobovi; 27. pri Sv. Mariji v Jarenini, Konjicah, na Laškem, Rajhenburgu in Spod. Kostrivnici. — Na Koroškem: 25. v St. Lenartu; 27. v Velikovem; 28. v Strassburgu. — Na Primorskem: 25. v Gradiški; 26. v Ogleju (3 dni) in Divači; 27. v Gorici; 29. v Cevdatu.

Telefonska in brzojavna poročila.

Glasovanje za Celje.

Dunaj, 22. marca. Izid včerajšnjega glasovanja glede Celja je sijajen in popoln uspeh katoliško-narodne politike. Katoliško-narodnim Slovencem na ljubo glasovali so trije člani katol. centra s Sloveni, več kot polovica kluba pa se je iz istega vzroka glasovanja vzdržala. Tavčarjev govor je bil sicer katoliške Nemce spravil v opravičeno nevoljo, toda katoliško-narodni Slovenci so jih prepričali, da so Slovenci za Tavčarjeve govore ravno tako malo odgovorni, kakor Čehi za Freslove. Prepričali so jih, da Tavčar ni vzeti resnim.

Uprav mojsterski coup pa je bila pridobitev Italijanov proti Stürgkhovi resoluciji. Zadevno akcijo vodil je dr. Šusteršič. Katoliški Italijani iz Trentina so tu odločili. Nemci so bili po diverziji Italijanov kar poparjeni. Včerajšnja bitka pomenja odločilen poraz nemške »Gemeinbürgerschaft«, pa tudi veliko zadrego za Körberja.

Vsa čast in hvala gre Poljakom in češkim klubom. Od Poljakov manjkali so samo trije in sicer 1 bolan, 2 izpraznjena mandata.

Od Čehov so manjkali trije — namreč eden izpraznjen mandat, 1 bolan in 1 zadržan po pogrebu svoje matere. Ravno tako je konservativno veleposestvo češko bilo polnoštevilno zastopano — manjkalo samo 1 bolan, a 2 sta se sparila z 2 liberalnima veleposestnikoma.

Čast nadalje zvestim zaveznikom Slovencev, Rusinom — ne samo onim, ki so člani »Slovanskega centra« — temveč tudi skupini Romaneczuk. Ravno tako Rumunom.

Bil je dan zmagovalne stare desnice.

Politične posledice tega glasovanja so nepregledne. Nastati utegne popolnoma nova konstelacija.

Največ pa trpi politični prestiž ustavovernega nemškega veleposestva in še posebe grofa Stürgkha.

Navdušenje Slovencev po glasovanju bilo je uprav velikansko. Slovenske poslance se je videlo objemati in poljubovati se. Bil je sijajen, pomenljiv prizor, kakršne se malokdaj vidi.

Krasen moment velikanskega vspeha slovenskih poslancev, kojih akcijo sta vodila dr. Šusteršič in Robič, ki sta bila neprestano na nogah.

Za slučaj, da bi bila sprejeta Stürgkhova resolucija, bilo je osigurano sprejetje Hrubanovega predloga, ker je Robič pridobil zanj socijalne demokrate — a nemški katoliki bi bili se vsi glasovanju odtegnili.

Poraz Nemcev, ki so še včeraj zjutraj zmage bili popolnoma svesti, bil je torej za vsak slučaj siguren — a to le vsled mojsterske taktike katoliških slovenskih poslancev, ki so se v tem slučaju pokazali kos vsem državiškim modrijanom nemške levice.

Dunaj, 22. marca. Vsi časopisi se bavijo danes z včerajšnjim glasovanjem o celjski gimnaziji. Levičarski listi kar besne od jeze, da so Nemci propadli, in grozno zabavljajo čez vladu, čez Slovane in čez nemške »klerikalce«. Nekateri kar zahtevajo, da morajo zdaj Nemci stopiti v opozicijo. Načelniki nemških strank se snidejo takoj po Veliki noči k posvetovanju, da se razgovarjajo o položaju. Danes se ne morejo sniti, ker je več načelnikov že zapustilo Dunaj. Nekateri nemški listi napadajo vladu, da ni dovolj skrbela, da bi se dobila večina za Stürgkhovo resolucijo, da ni nemških »klerikalcev« pregovorila, da bi z drugimi Nemci glasovali proti celjski postavki. — Poslanec Prade je izjavil, da je nemška ljudska stranka nameravala predlagati, naj se postavka »Celje« popolnoma črta iz proračuna. Vlada pa da je vplivala na to, da se je sklenil kompromis. Dolžnost vlade bi bila, skrbeti, da se resolucija sprejme. Zdaj nastane za nemško ljudsko stranko vprašanje, ali sme še dalje podpirati vladu, katere načelnik nima toliko moči, da bi min. Pientaka prisilil, da bi se vsaj absentiral, ako že noče glasovati z Nemci.

Žalec, 22. marca. Hvala slovenskim poslancem za vztrajnost v boju za slovensko gimnazijo v Celju! Slava slov. vzajemnosti in vsem pravicoljubnim avstrijsko čutečim poslancem! Nemškega prusofskega zmaja premagal je slovenski lev! Bodočnost je naša!

Dunaj, 22. marca. Slov. kat. nar. poslanci so se po posebni deputaciji zahvalili češkim in poljskim poslancem za dokaz vzajemnosti pri včerajšnjem glasovanju o Stürgkhovi resoluciji.

Dunaj, 22. marca. Danes se bodo posvetovali načelniki nemške levice o včerajšnjih dogodkih v drž. zbornici. Levica je silno razburjena in grozi s skrajnimi sredstvi. Baje namerava nastopiti odločno proti Koerberjevemu ministerstvu.

Dunaj, 22. marca. Cesar se je sinoči povrnil iz Budimpešte.

Dunaj, 22. marca. Prihodnja seja drž. zbora se naznani pismenim potom in bo neki že 8. aprila.

Dunaj, 22. marca. Vsenemška zveza predloži v prvi seji po Veliki noči zakonski predlog o novi jezikovni postavi, katera bi določila nemščino za drž. jezik. Ta zakon bi bil sestavljen po vzorcu mažarskega jezikovnega zakona.

Dunaj, 22. marca. Smrti boj Kolomana Tisze je dolg in mučen. Celo noč ga je dušilo, in morali so mu umetno vdihavati kisik, da je ostal pri življenju. Od včeraj zjutraj dalje je brez zavesti.

Dunaj, 22. marca. Davčni odsek je sprejel predlogo o davku za vožne karte, kakor jo je izdelal pododsek.

Zagreb, 22. marca. Vilharjeva nova enodejanska opera »Ivanjska kraljica« se bo pela na tukajšnjem gledališču 25. t. m.

Reka, 22. marca. Strajk pri Lazarusu se je končal na ta način, da je podjetnik izjavil, da se ne vrne več na Reko. Neki konsorcij bo kupil njegovo tovarno in bo nadaljeval delo.

Madrid, 22. marca. Na prefekte po deželi je došla odločba, da so razveljavljene naredbe proti kongregacijam.

Umrli so:

17. marca. Fran Zidan, posestnik, 43 let, Vodmatski trg 7, plućnica.

18. marca. Emilija Eppich, služkinja, 23 let, Radeckega cesta 11, status epileptica. — Pavel Oblak, delavčev sin, 2 meseca, Tržaska cesta 15, bronhitis capill.

19. marca. Terezija Mišjak, slikarjeva vdova, 56 l. Radeckega cesta 11, spridenje trebušnih delov. — Ana Hiti, delavčeva žena 42 let, sv. Petra cesta 53, jetika.

20. marca. Marija Trinker, zasebnica, 60 l., Slomškove ulice 11, spridenje želodca.

21. marca. Franja Lušin, gostija, 70 let, Holzapllova cesta 11, ostarelost. — Ivan Meglič, ključarjev sin, 4 mes., Črna vas 2, črvesni katar.

V bolnišnici:

15. marca. Marija Vidic, dninarica, 41 let, gau-graena dorsi, sepsis chron.

18. marca. Terezija Gerzedič, strežnica, 72 let, naduha.

19. marca. Ana Prešiček, čevljarjeva vdova, 72 l., ostarelost.

V vojaški bolnišnici:

18. marca. Teodor Halicky, žrebčar, 22 let, jetika.

Dunajska borza

do 22. marca.

Skupni državni dolg v notah	101-70
Skupni državni dolg v srebru	101-50
Avstrijska zlata renta 4%	120-75
Avstrijska kronska renta 4%	59-25
Ogerska zlata renta 4%	119-85
Ogerska kronska renta 4%	97-50
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	1625-—
Kreditne delnice, 160 gl.	693-25
London vista	240-12 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-35
20 mark	23-46
20 frankov (napoleonor)	19-12
Italijanski bankovci	93-35
C. kr. cekini	11-33

Zitne cene

dné 21. marca 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K 9-34 do 9-35
„ „ maj	9-26 „ 9-27
„ „ jesen	— „ —
Rž za pomlad	7-57 „ 7-58
„ „ maj	7-50 „ 7-51
Koruza za maj-junij	5-52 „ 5-53
Oves za pomlad	7-43 „ 7-44
„ „ oktober	7-51 „ 7-52

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 9-19 do 9-20
„ „ maj	9-14 „ 9-15
„ „ oktober	8-17 „ 8-18
Rž za april	7-59 „ 7-60
„ „ oktober	6-71 „ 6-72
Oves za april	7-25 „ 7-26
„ „ oktober	6-00 „ 6-02
Koruza za maj	5-18 „ 5-19
„ „ julij	5-32 „ 5-33

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 9-25 do 10-85
„ „ južne žel.	9-50 „ 10-90
Rž	7-35 „ 7-75
Ječmen	7-20 „ 8-60
„ „ ob Tisi	6-85 „ 7-75
Koruza ogerska, stara	5-75 „ 5-90
„ „ nova	5-50 „ 5-60
Cinkvant	— „ —
„ „ stara	6-45 „ 6-75
„ „ nova	7-60 „ 7-80
Oves srednji	7-75 „ 10-75
Fizol	— „ —

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736-0 mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nabo	Pojasna v 24 urah
21 9 zveč.	732-3	9-5	sr. jzah.	sk. oblac.	—
22 7 zjut.	730-0	9-9	sl. zah.	oblac.	0-0
22 2 popol.	729-1	15-3	sr. jzah.	jasno	—

Srednja včerajšnja temperatura 9-5, normale: 4-6

Zahvala. 364 1-1

Za mnogobrojne dokaze toplega sočutja, ki so nam došli ob prebriski izgubi našega iskreno ljubljenega soproga, ozir. očeta, gosp.

Andreja Marinko-ta

župana in posestnika iz Viča

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu počitku, osobito preč. gg. duhovnikom, gospodu okrajnemu glavarju in drugim gosp. uradnikom, gosp. županom, slav. občinskemu svetu in slav. šolskemu vodstvu, slavnim društvom Visoko-Glinške čitalnice in gasilnemu društvu; posebno pa še vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem iz naše in izven naše občine, vsem darovalcem prekrasnih vencev kakor tudi gg. pevcem za ganljivo petje bodi vsem najiskrenejša zahvala.

GLINCE, 21. sušca 1902.

Žalujejoči ostali.

Prošnja.

Gospoda, kateremu sem posodil pravila Marjine družbe, prosim, naj mi vrne dotično listino.

V Kamni gorici, 21. marca 1901.

A. Verbajš,
župnik.

366 3-1

Špiritni laki, vsakovrstni: lak za usnje, ličilni lak, lak za etikete, lak za tla, naravnobarven in v vseh bojah, dobiva se pri tvrdki BRATA EBERL v Ljubljani, Francišanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 25 11-7

VABILO

na

III. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Semiču, reg. zadruga z neomejeno zavezo“

ki se bode vršil

v nedeljo dné 6. aprila 1902

ob 1/4. uri popoldne

v zadrugnih prostorih.

Dnevni red:

1. Letno poročilo.
2. Pregled in odobrenje sklepnega računa za l. 1901.
3. Prememba pravil.
4. Volitev novega odbora.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

363 1-1

Odbor.

Služba organista in cerkvenika

se odda o sv. Juriju v Blagovici.

Dohodki v žitu in denarju znašajo okrog 600 kron. Stanovanje je prosto.

Župni urad Blagovica, p. Lukovica,

dné 16. marca 1902. 344 3-3

Književna novost!

Marjetice

nabrane nežni mladini.

• • • Uredil in založil • • •

Alojzij Merhar.

Prijatelji mladine, sežite po knjigi. Knjiga je skrbno urejena in moderno opremljena

Stane broširan izvod 30 kr., kartoniran 40 kr., v platno vezan 55 kr., elegantno vezan 90 kr. Naroča se v Ljubljani v semenišču. Zlasti primerno za velikonočno darilo otrokom. — Naročilu se • • • ugodi takoj! • • •

367 1

Tovarna pečij in raznih
prstenih izdelkov

Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki stradon št. 9
priporoča slav. občinstvu in preč.
duhovščini svojo veliko zalogo
barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih,
sivih, rumenih itd., kar najbolj trpe-
nih in po modernih modelih izde-
lanih. Cene nizke. 36 52-11

Lasni izdelek.

Ceniki franko in brezplačno.

Mednarodna panorama

umetni zavod I. vrste,
v pritličju meščanske hiše.

Vhod s Pogačarjevega trga.

Ljubljanska umetna razstava I. vrste.

Fotoplastična potovanja po celem svetu v
popolni istini.

Danes, sobota 22. marca, zadnjikrat:

Sesto zanimivo

potovanje po Angleškem.

Od nedelje 23. do 26. marca:

Cesarski grad Schönbrunn

s svojimi krasnimi dvoranami.

Ker je ta serija razstavljen le do srede
26. t. m., naj nikdo ne zamudi si ogledati
te krasne razstave.

Panorama ostane zaprta od 27. do sobote
dné 29. marca

Odprto vse dni, tudi ob nedeljah in praznikih, od
9. jutraj do 9. zvečer. 360 1-1

Išče se v najem 349 2-2

ključavničarska delavnica.

Sprejmeta se tudi za ključavničarski obrt

dva učenca.

Naslov pové upravništvo »Slovenca«

Ana Rupnik,

Sv. Petra cesta št. 13,

se uljudno priporoča prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu

za izdelovanje umetnih

cvetlic, vencev, šopkov itd.

po primerni cenl. 357 3-1

Vsako število

desk in

tramov

kupuje po ugodni ceni in proti takojšnjemu
plačilu. 124 20-18

Anton Deghenghi

lesni trgovec na Knezovem posestvu zraven
»Figovca«

Dunajska cesta, Ljubljana.

Varstvena znamka: Sldro.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

iz lekarne Richter-jeve v Pragi,
pripoznano izvrstno bolečine olaj-
šujoče mazilo je dobiti steklenica po
K — 80, K 1'40 in K 2'— v vseh lekarnah.

Zahteva naj se to 1152 28-17

sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo
varstveno znamko »sldro« iz Richter-
jeve lekarne ter sprejme iz previdnosti
le v steklenicah s to varstveno znamko
kot pristi izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlaten lovt
v Pragi, I. Elizabethstrasse 5.

J. N. Potočnik,

krojaški mojster

v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 2

se priporoča prečast. duhovščini v

izdelovanje

duhovenske obleke in talarjev

po najnovšem kroju in
po nizkih cenah. 185 8-6

Prodá se takoj

prostovoljno po jako nizki ceni

lepa, nova hiša

z gospodarskim poslopijem in poljem vred

v Velikem Mengšu št. 28. Za polovico

kupnine se tudi več let počaka. Hiša je

primerna za trgovino. — C na in pogoji se

izvedó ravno tam. 353 3-1

Pozor!

Priporočam svojo veliko zalogo

vrtnic najlepših vrst in raznoterih

drugih cvetlic, sveže

in suhe šopke, vence s

trakovi. Vse po najnižji ceni.

V zalogi imam tudi vsakovrstna

semena.

Ivan Piber,

vrtnar na Bledu.

353 3-1

Talanda

Ceylonski čaj

je jedernat, 165 15-12

blagodišeč,

čist.

Štv. 1 v zavojih à K — 20, K — 50, K 1.25

Štv. 2 „ „ — 24, „ — 60, „ 1.50

Štv. 3 „ „ — 32, „ — 80, „ 2.—

Je naprodaj v vseh boljših

špecerljskih trgovinah.

Nova hiša,

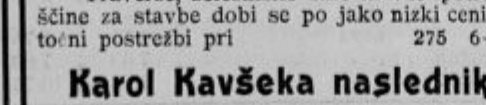
z nekoliko posestvom, v bližini velikih

tovarn, pripravna za gostilno ali drugi obrt,

je pod ugodnimi pogoji na prodaj. 354 6-2

Kje, pové upravništvo »Slovenca«.

Kdor rabi za spomlad

en dober plug, naj si ogleda naše jeklene pluge,

katerih ni potreba nič držati, — za orati so ve-
liko lažji in trpežnej kakor navadni plugi.

Vsađo dobi plug na poskušnjo

in ga lahko vrne, če mu ne ugaja.

Znano dobra in lahko tekoča vrtila, mla-
tilnice, slamoreznice, čistilnice, mline za žito s
kamenji, mlini in stiskalnice za sadje in grozdje,
vse vrste trombe in cevi za vodovode itd. v
veliki izbiri v zalogi.

Same blage prve vrste

Traverze, železniške šine in vse potreb-
ščine za stavbe dobi se po jako nizki ceni in
točni postrežbi pri 275 6-4

Karol Kavšeka naslednik

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino na debelo in drobno

in zaloga poljedelskih strojev

Ljubljana, Dunajska cesta 16.

Matko Arko

trgovec v Ljubljani (semeniščno poslopje)

priporoča največjo zalogo

otročjih vozičkov

od gld. 3-50 do najfinejših angleskih.

Nadalje žimo in morsko travo za ma-
trace, košarice, jerbace, škafe itd.

po najnižji ceni. 362 5-1

Velikanska pesa

Kraški zgodnji grah in pritlikovec

kakor tudi zanesljivo kaljiva vsa-

kovrstna semena pri

Petru Lassnik - u v Ljubljani

Marijin trg št. 1 276 11-5

Samo v teh zavojih se

dobiva pristna, tako

splošna priljubljena

Kathreinerjeva

Kneippova sladna kava

prodnjalnica kat. tiskovnega društva

(H. Niemann)

Cena eksemplarja v platno vezanemu 2 K 20 h, v
ustni z rdečo oblogo 2 K 60 h. Po pošti 30 h več

20 10-6

VIZITNICE

priporoča

KATOL. TISKARNA.

Dražbeni razglas.

Potom manjševalne dražbe ki se bode vršila dné 2. aprila 1902 pri žu-
panstvu na Bohinjski Beli ob 10¹/₂ uri dopoldne, oddala se bode

zgradba nove šole na Bohinjski Beli.

Posamna dela so proračunjena:

1. Zidarska in težaška dela	K 8324-69
2. Kamnoseška dela	257-16
3. Tesarska dela	4198-39
4. Mizarska dela	791-60
5. Ključavničarska dela	1132-78
6. Kleparska dela	366-69
7. Pleskarska dela	172-10
8. Steklarska dela	171-58
9. Pečarska dela	309-00
10. Slikarska dela	53-00
11. Solska oprava	417-20

Skupaj K 16194-19

Vsak ponudnik mora osebno ali pismeno vložiti pred dražbo 5% varščine.

Dražbeni pogoji in načrti so na ogled pri podpisnem.

Krajni šolski svet na Bohinjski Beli,

dné 20. marca 1902.

Josip Peternelj, predsednik.

365 3-1

Zaloga šivalnih strojev

JAN. JAX v Ljubljani,

Dunajska cesta št. 17.

Zastopnik

izvrstnih „Dürkopp“- in

„Waffenrad“ koles.

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kislil

apneno-železni sirup

Ta 32 let z največjim uspehom rabljeni prsni

sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, po-

manjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje

prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi.

Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči

obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raz-

topljive fosforno-apnene soli, ki so v njem,

pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo

narejanje kostij.

Cena steklenici 1 gld. 25 kr. — 2 K 50 h. po

pošti 20 kr. — 40 h več za zavijanje.

Prosimo, da se

vedno izrecno zahteva Her-

babny-jev apneno-že-

lezni sirup. Kot znak iz-

vora se nahaja v steklu in

na zamašku ime „Her-

babny“ vtisnjeno z vzv še-

nimi črkami in nosi vsaka

steklenica poleg stoječo

uračno registrovano varstveno znamko

na katere znamenja naj se blagovolji paziti.

Osrednje skladišče

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“

VII/1, Kaiserstrasse 73—75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v

Ljubljani in drugod. 128 20-20

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani:

A. Mardelschläger, G. Piccoli, U. pl. Trukóczy,

J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Hauscher;

Reka: F. Prodram, G. Prodram, A. Schi dler, Ant.

Mizzan; Breze: G. Esässer; Sovodnj: F. Kordon;

Celovec: P. Hauser, P. Birnbacher, J. Kometter,

V. Hauser & R. pl. Hillinger; Št. Vid: A. Schiebl;

Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Suttina,

A. Filipi, J. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P.

Preddini, M. Ravasini; Beljak: Jobst & Schneider,

L. Assmann; Ortomelj: F. Haka; Velikovec: J.

Jobst, Volsperk: J. Huth.

365 3-1

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svetem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandere in baldahine ter izvršuje vsako vrsto cerkvenega perila iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene pa mogočnost nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado- voljno prevzame.

704 23

Spomladanske novosti

konfekciji

za

300 6-4

dame, gospode in otroke

priporočata v velikanski izbiri

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice št. 9.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Najboljša

kavina primes

je in ostane

Tschinkel-na kavini zdrob

iz

Ljubljane.

128 10-8

Prečastito duhovščino in spoštovane naročnike prav uljudno obveščamo, da bode že nad 100 let tu v Prešernovih (Slonovih) ulicah poslujoča

svečarska trdka

361 3-1

Fr. Schupentz

tudi nadalje poslovala v isti ulici št. 7 v Perlesovi hiši, kamor se bode dné 15. aprila preselila radi demoliranja dosedanjega poslopja.

Za dosedanje naklonjenost se iskreno zahvaljujoč prosi ista nadaljnega blago- hotnega upoštevanja, ter zagotavlja enako resno in ceno postrežbo kot doslej.

Letovišče „Laverca“.

Uljudno naznanjam, da sem prevzela od gosp. Karol Lenče-ta, posestnika in vinskega trgovca, njegovo

gostilno na Laverci.

Potrudila se bodem častitim gostom postreči z dobro pijačo, kakor tudi z dobrimi in cenanimi jedili.

Klavir je na razpolago.

Omnibus gosp. Lenče-ta bode ob Veliki noči in nadalje vsako nedeljo in praznik vozil ob 1/3. uri iz Ljublj. — od postajališča električne železnice »Vojaško strelišče na Laverco. Nazaj pa po potrebi, kadar bo za poln voz pasažirjev.

Za mnogobrojni obisk se toplo priporočam

velespoštovanjem

Marija Gertscher
gostilničarka.

292 8-6

Novo!

Novo!

Obrednik za organiste.

Obsega vse obrede, ki se obhajajo med letom po župnijskih cerkvah na deželi na pr. na **Svečnico, Pepelnico, Črveno nedeljo, Veliki teden, Markovo I. t. d., blagoslavljenje vode na praznik sv. Štefana, vina na god sv. Janeza, hiš na god sv. Treh kraljev, nove šole, novih orgelj itd., sprejem novega župnika, škofa itd.**

Knjiga lično v platno vezana z rdečo obrezo stane s pošto vred 1 K 60. v pri založniku č. gospodu **M. Štraki**, kn. šk. revidentu v **Mariboru, Štajersko.**

Novo!

Novo!

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino - tiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

Anton Belec

Št. Vid nad Ljubljano,

izdeluje in ima v zalogi cerkvene sve- tilnice ali stalnice, dve po:

iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld.,

iz medenine 22, 24, 28, 32 gld.,

iz topaka 40, 50 gld.;

obhajilne svetilnice

iz kositarja po 2 gld., iz

medenine po 5, 8, 10 gld.,

pušice z zvončki

za pobiranje

mišičine, iz

kositarja

po gld. 1-50,

iz medeni- ne po 5 gld.;

štedilna

železna

ognjišča,

vsa železnina

tudi razna za

vzidanje.

1154 (1-1)

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih žlebov in strelovodov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — S kritevjo zvo- nikov prevzema ob enem tesarska dela. 1154 12-9

Stanje hranilnih vlog:
15 milijonov K.

Rezervni zaklad:
okroglo 350.000 K.

Mestna hranilnica ljubljanska

na Mestnem trgu zraven rofovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsa- cega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je var- nost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovanec.

Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potem c. kr. poštne hranilnice. Poštne - hranilnične sprejemnice dobivajo se brezplačno.

21 (13)

Živila MAGGI so najboljša.

Največje vrednosti za vsako družino.

Maggi za zabelo
daje juham, omaki, sočivju itd. renavaden, čvrst, prijeten okus.
Zadostuje malo kapelj.
Steklenica od 50 h. višje.

Juhe v tabletih.
Tablet za 2 poroci 15 h.
Maggi je juhe v tabletih omogočilo urno, samo s prilivom vode, napraviti krepko, lahko prelivljivo in zdravo juho.
19 različnih vrst.

Consommé- in Bouillon-škatlice.
1 Consommé-škatlica za 2 poroci najfinije močne juhe 20 h.
1 Bouillon-škatlica za 2 poroci močne mesne juhe 15 h.
Se takoj napravi z vrelo vodo brez drugega dodatka.
904 6

Jeden poskus bo prepričal, kakor vsaka reklama.
Je dobiti v vseh prodajalnicah kolonijalnega blaga, delikates in dišav.

Domača umetalna steklarija Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojateljstvom v naročila za izdelovanje cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, z v. čeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najprostejšega do najfinjšega

Okvirja tudi slike in podobe, prenavlja in popravlja stare predmete.

Št. 50/Z.

Sprčalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana **tvrdka za stavbeno in umetno steklarstvo AVGUST AGNOLA** v Ljubljani, v polnem in lepem soglasju s gotoko arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanijski cerkvi v Smartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotokih oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okrasnih, strogo po gotokih pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpljotih — svedoči jasno, da smo dobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu s mirno vestjo zaupamo slična dela.

V prepričanju, po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmjerne. Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer s malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Smartnem pri Litiji
dne 9. februarja 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Prevezema tudi vsa stavbna steklarska dela ter priporoča svojo izborna zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga.

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča **sredstvo za rast las**, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenečnimi uspehi izkušena in zjamčeno neškodljiva tekočina, ki **zabranila izpadanje las in odstrani prahaje.**

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado. Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani
pri gospodu 274 (4)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkóczy v Ljubljani, A. Ranf v Kranji, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

KAROL ZUPANČIČ

Jurjevica pri Ribnici, Kranjsko.

izdelovatelj žičnih (dratenih) tkanin ter pletenin in trgovina s sitarskim, rešetarskim in lesenim blagom. 310 12-2

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svoje **pletanine in žice, pletene s strojem po uzocih**, za ograjo gozdov in vrtov, za tazanerije, kur-nike, golobnjake; **mreže za presejanje** gramoza in peska. — Izdeljuje in ima veliko zalogo **medene, pocinjene in železne tkanine** za stroje, mline, okna, line, kleti; mesne sitnice, prožne posteljne mreže (Drahtmatratzen) v raznih velikostih, raznovrstna sita, rešeta za tovarne in mline, kape za ogrebanje čebel, pokrivala za jedila, **razno leseno (suho) robo** itd. po najnižji ceni.

Ceniki na zahtevanje brezplačno.

Predtiskarija.

Franja Meršol

v Ljubljani, Mestni trg št. 18

priporoča svojo bogato zalogo

pričetih in izvršenih ženskih ročnih izdelkov, vsakovrstnih, jako ličnih **vezenin**, **krojaških potrebščin** ter raznega **drobnega blaga** — vse po zelo zmernih cenah. **Monogrami in risarije** se v poljubnih barvah in slogih uvezujejo na vsakršno blago. 18 13

Zunanja naročila se izvršujejo točno in ceno.

Predtiskarija.

Predtiskarija.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno **blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte** itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevezma tudi **vezenje**, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in poštено po najnižji ceni **bandera in vso drugo obleko.**

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bude hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 566 52-42

Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Predtiskarija.

Tehnični urad.

SCHNABL & Co., TRST.

Zastopstvo in zaloga vzorcev:

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 32.

Glavni zastop železja in tovarniških strojev.

Naprava obrtnih podjedb vsake vrste.

Instalacija strojev in parnih kotlov.

Motori na plin, bencin in petrolej sestava „Otto“. Motori na plin in vodno moč. Naprave električne luči. Napeljavne električne moči. Vodne naprave itd. Naprave za centralne kurjave in ventilacije. Naprave kopališč, klosetov itd.

Zaloga cevij za vodo plin in par.

Materijal za stavbišča.

Stroji vseh vrst. Vodne sesalke vseh sestavov. Odri za stroje in kotle. Pripadki. Kovine. Predmeti iz gome. Železne traverze in kolesa. Cement „Portland“ in „Roman“. Olje za kolesa in masti.

V obče vsi predmeti za obrtna podjetja.

Tvrdka je izvršila dosedaj nad 200 obrtnih naprav, med kojimi:

14 žag za obdelovanje lesa in pripravljanje dog.

36 vódnih napeljav.

17 tiskarn in kamnotiskarn.

13 mehaničnih delavnic.

31 podjetij za čiščenje in pečenje kave.

7 naprav za izdelovanje praha proti mrčesom in drog.

16 naprav za kurjenje z gorko vodo in s parom.

12 sladčičarn, pekarn, tovarn za biškot in konfete.

32 napeljav električne luči.

Kakor tudi: Tovarne za kožo.

Tovarne za obleko itd.

Perilnice in predilnice.

Tovarne za parafin in cerezin.

Tovarne za sardine.

Mline.

Podjetja za napravlanje soli.

Tovarne za izdelovanje zamaškov.

Stiskalnice olja.

Naprave za vodno silo.

Tovarne za šumeče vode.

Distilerije.

Podjetja za čiščenje in nakladanje žita.

V ta namen je bilo postavljenih 161 motorjev za plin in petrolej in 65 parnih strojev. 330 8-2

Zaloga strojev in železja.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarah, potem o kursnih vrednostih vseh **spekulacijskih vrednostnih papirjev** in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnih.** 134 26